

IV. Globalne problemy

4. Współpraca międzynarodowa. Organizacje międzynarodowe

VI. Problemy współczesnego świata

4. Handel międzynarodowy

Handel na świecie

- **Handel** jest jedną z podstawowych form współpracy międzynarodowej istniejącą od bardzo dawna.
 - **Handel międzynarodowy** – polega na odpłatnej wymianie dóbr, usług i szeroko pojętego kapitału, pomiędzy wytwórcą a konsumentem (odbiorcą).
 - Łączna wartość światowych obrotów handlowych wykazuje tendencje wzrostową.
 - W 2014 r. wartość światowych obrotów handlowych wyniosła 37,4 bln dolarów.

Czym jest kapitał w handlu międzynarodowym

- Kapitał oznaczający tzw. dobra trwałe służące rozpoczęciu lub prowadzeniu działalności gospodarczej występuje w trzech postaciach:
 - **kapitał finansowy**, m.in. bezpośrednie inwestycje zagraniczne i kredyty,
 - **zasoby intelektualne**, np. licencje know-how, nowe technologie oraz patenty,
 - **kapitał ludzki**, czyli różne zasoby, np. wiedzy i umiejętności, zawarte w każdym człowieku.

Obrót międzynarodowy

- **Obrót międzynarodowy** – obejmuje wszelki ruch towarów, usług i kapitału (środków finansowych) pomiędzy poszczególnymi państwami.
 - Wartość obrotu międzynarodowego rośnie w miarę gospodarczego rozwoju danego państwa oraz pogłębiania się międzynarodowego podziału pracy i postępu w dziedzinie transportu i komunikacji.
 - Światowy obrót międzynarodowy prędko rozwija się szczególnie od zakończenia II wojny światowej.
 - W tym czasie wiele państw zacieśniało współpracę pomiędzy sobą.
 - Duże znaczenie na ten fakt miało powstanie UE, rozwój gospodarek takich państw jak Stany Zjednoczone, Japonia i Chiny.

PRZEDMIOTY OBROTU MIĘDZYNARODOWEGO

towary	usługi	kapitał
dobra materialne, m.in.: <ul style="list-style-type: none">• produkty rolno-spożywcze• paliwa i surowce mineralne• produkty przemysłu przetwórczego	m.in.: <ul style="list-style-type: none">• transportowe i spedycyjne• Telekomunikacyjne• handlowo-bankowe• turystyka zagraniczna	m.in.: <ul style="list-style-type: none">• inwestycje zagraniczne• kredyty i odsetki od kredytów• dochody z tytułu praw autorskich, patentów itp.

Światowa Organizacja Handlu (WTO)

- Ułatwienie wymiany handlowej między państwami jest ważnym zadaniem międzynarodowych organizacji gospodarczych i politycznych.
- Szczególne miejsce wśród tych pierwszych zajmuje Światowa Organizacja Handlu (WTO, ang. World Trade Organization), która w 2016 r. skupiała 162 państwa.
- Celem jej działalności jest:
 - liberalizacja i wspieranie międzynarodowego handlu dobrami i usługami,
 - rozstrzyganie sporów dotyczących wymiany handlowej oraz przestrzegania praw własności intelektualnej.

Bilans handlowy państwa

- **Handel międzynarodowy obejmuje:**

- **EKSPORT** – sprzedaż towarów za granicę,
 - **REEKSPORT** – który polega na sprzedaży za granicę towarów pochodzących z wcześniejszego importu (najczęściej po przetworzeniu),
- **IMPORT** – zakup towarów poza granicami kraju.
- **Bilans handlowy** – zestawienie rocznej wartości eksportu i importu towarów danego państwa.
 - Liczony jest on zwykle dla okresu roku.
 - Jego saldo może przyjmować wartość:
 - **dodatnią** – wartość eksportu jest wyższa niż importu (nazywane **saldem aktywny**),
 - **ujemną** – wartość eksportu jest niższa niż importu (nazywane **saldem pasywnym**),
 - **zerowe** – wartość eksportu jest równa importowi (zwane **saldem zrównoważonym**).

Bilans płatniczy

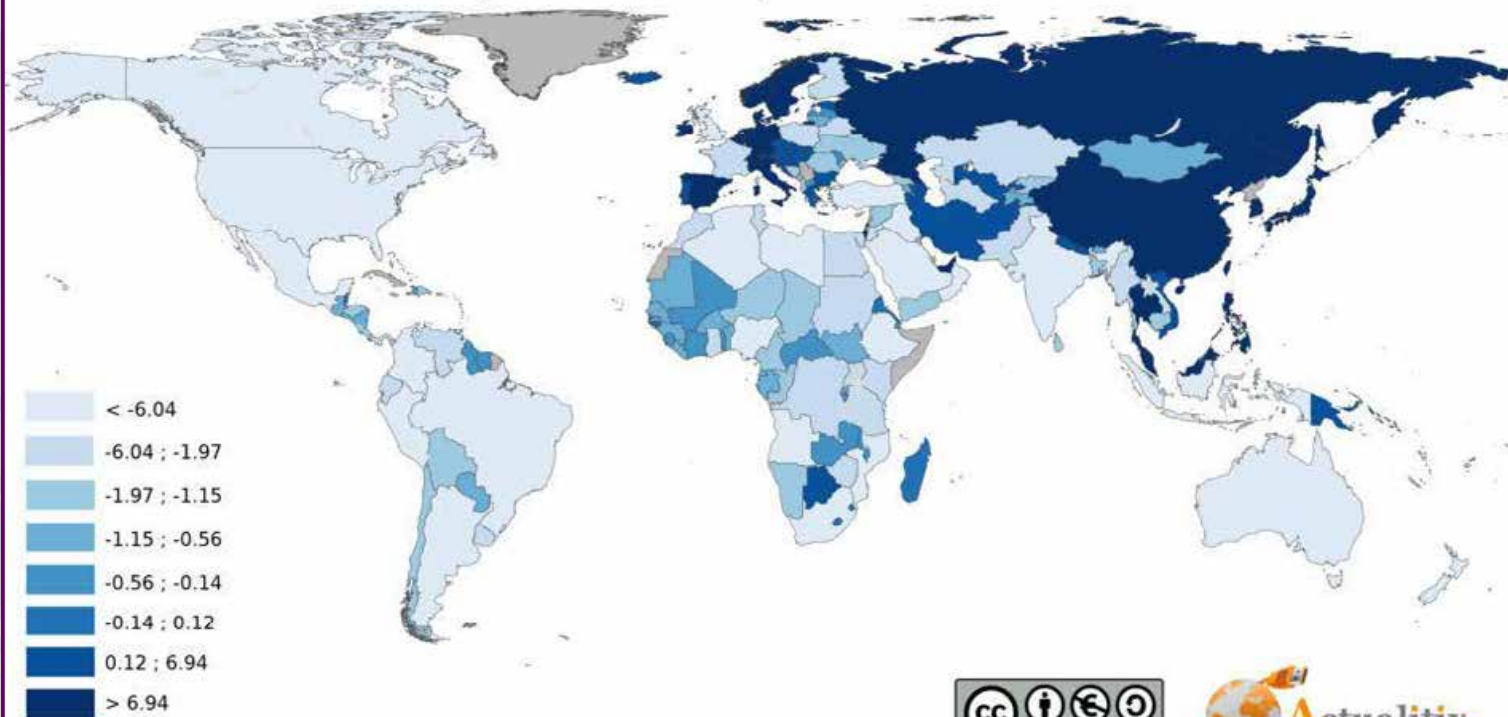
- **Bilansu płatniczy** – obejmującego oprócz bilansu handlowego, także dane o wszelkich innych operacjach finansowych: **dewizowych** (saldo odsetek od kredytów, świadczeń emerytalnych i rentowych, różnic kursów walut i darowizn) i **kapitałowych** (saldo inwestycji zagranicznych bezpośrednich, lokat w papiery wartościowe i innych inwestycji kapitałowych) dokonywanych przez dany kraj.
 - Umożliwia on uzyskanie najpełniejszego obrazu obrotów międzynarodowych.

Bilans płatniczy krajów

- **Bilans płatniczy poszczególnych krajów jest stosunkowo zróżnicowany:**
 - **dodatnie saldo bilansu płatniczego** cechuje kraje eksploatujące i sprzedające swoje surowce mineralne lub wytwarzające produkty żywnościowe, przemysłowe i usługi,
 - np. w 2015 roku: Hiszpania, Niemcy, Włochy, Islandia, Norwegia, Szwecja, Rosja, Chiny, Japonia, Korea Południowa, Malezja, Botswana;
 - **ujemny bilans płatniczy** występuje w krajach będących importerami różnych dóbr,
 - np. w 2015 roku: Polska, Francja, Wielka Brytania, Turcja, Indie, Stany Zjednoczone, Kanada, Brazylia, RPA oraz Australia.

Current account balance (billion US Dollars)

Source : IMF - 2015
Copyright © Actualitix.com All rights reserved

Materiały pomocnicze do nauki
Opracowane tylko w celach edukacyjnych (niekomercyjnych)

Opracowanie i redakcja: Sławomir Urzędowski

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE

WYKOPIONIE ZABRONIONE

Wartość handlu międzynarodowego

- Jeszcze w 1990 roku wartość dóbr będących przedmiotem handlu międzynarodowego stanowiła jedynie 20% światowego PKB.
 - Do końca XX w. wzrosła do 30%, a obecnie wynosi około 50%.

Czynniki wpływające na rozwój handlu międzynarodowego

- Wśród czynników wpływających na bardzo dynamiczny rozwój handlu międzynarodowego najważniejszą rolę odgrywa:
 - **integracja państw** – prowadzące do powstawania coraz większych organizmów gospodarczych (np. Unii Europejskiej), wewnątrz których znosi się bariery wymiany handlowej,
 - **liberalizacja warunków prawno-administracyjnych wymiany handlowej** – szczególnie w zakresie przepisów celnych oraz ograniczeń ilościowych,
 - **rozwój technologii informacyjnych** – umożliwiający łatwe porównywanie cen i dotarcie potencjalnego odbiorcy do dostawcy niemal w każdym miejscu na świecie,
 - **znaczny postęp technologiczny w zakresie komunikacji** – dzięki czemu towary i dobra niematerialne można przesyłać coraz łatwiej, szybciej i taniej,
 - **rozwój korporacji międzynarodowych** – tworzących rozbudowane powiązania sieciowe, pomiędzy którymi następuje przepływ kapitału (finansowego, ludzkiego, informacyjnego) oraz półproduktów i podzespołów do produkcji,
 - **wzrost znaczenia przepływów bezpośrednich inwestycji zagranicznych** – wpływa na zwiększenie aktywności wielu krajów w zakresie pozyskiwania inwestycji i powoduje przenoszenie produkcji do krajów o niższych jej kosztach,
 - **aktualna sytuacja gospodarcza na świecie** – największe znaczenie odgrywiają boomy i recesje,
 - **zmiany kursu walut.**

Struktura towarowa handlu zagranicznego

- **Struktura towarowa handlu zagranicznego** – przedstawia udział różnych grup towarów w łącznej wartości obrotów handlu na świecie.
 - W statystykach międzynarodowych wyszczególnić można, zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Handlu, następujące grupy towarów:
 - towary rolno-spożywcze,
 - surowce z wyjątkiem paliw,
 - paliwa mineralne, smary i materiały pochodne,
 - chemikalia i produkty pokrewne,
 - maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy,
 - produkty przetwórstwa przemysłowego i inne.

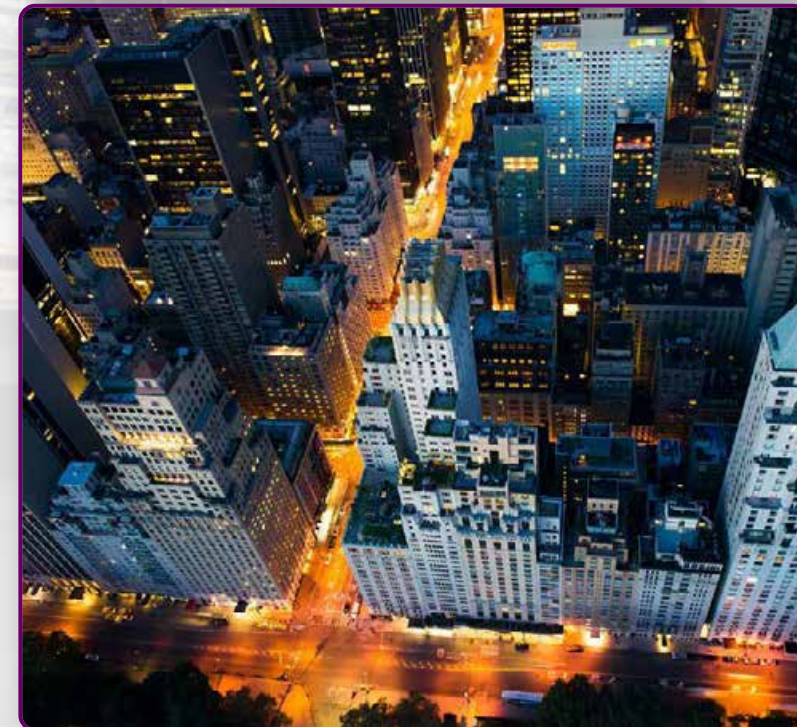
Czynniki wpływające na strukturę handlu zagranicznego

- Na strukturę towarową handlu zagranicznego wywierają wpływ liczne czynniki, które można pogrupować w kilka kategorii:
 - **czynniki przyrodnicze:**
 - zasoby surowców mineralnych,
 - warunki klimatyczne i glebowe (mające wpływ na uzyskiwanie płodów rolnych),
 - **czynniki społeczno-ekonomiczne, w tym:**
 - poziom rozwoju społecznego (jakość nauczania, baza naukowo-badawcza),
 - poziom rozwoju gospodarczego,
 - specjalizacja państw w produkcji określonych produktów,
 - stosowanie nieuczciwych, często zabronionych form konkurencji, np. **dumpingu** (sprzedaży produktów po zaniżonych cenach, często niższych od kosztów produkcji w celu pozbycia się konkurencji i opanowania rynku);
 - **czynniki historyczno-polityczne, np.:**
 - przeszłość kolonialna,
 - embargo (wprowadzanie zakazu handlu z określonym państwem na określone grupy produktów; jest to ustanawiane w celu wymuszenia postępowania zgodnego z normami międzynarodowymi),
 - protekcjonizm państwowy (forma ochrony krajowego rynku, poprzez np. stosowanie cel zaporowych i utrudnień w załatwieniu formalności związanych z importem produktu),
 - konflikty zbrojne i terroryzm;

Wpływ wymiany międzynarodowej na rozwój społeczno-gospodarczy

- Za eksport towarów i usług dany kraj uzyskuje dochód – część PKB każdego praktycznie kraju tworzona jest dzięki handlu międzynarodowemu.
 - W krajach wysoko rozwiniętych średnio około 30% PKB uzyskuje się dzięki eksportowi, zwykle wysoko przetworzonych produktów i usług wyższego rzędu (produkty te cechują się stosunkowo wysokimi cenami – przynoszą więc duże zyski),
 - w niektórych krajach udział ten wynosi nawet 60% PKB, np. w Holandii i Belgii.
 - Uzyskiwane nadwyżki kapitałowe są dalej inwestowane w:
 - unowocześnienie lokalnej, krajowej produkcji,
 - uruchomienie lub zwiększenie produkcji w krajach rozwijających się i słabo rozwiniętych w których istnieją dogodne warunki do inwestycji (niskich jednostkowych kosztach produkcji).
 - Kraje wysoko rozwinięte wpływają na światową strukturę eksportu i importu – to one w znacznym stopniu mają wpływ na poziom poszczególnych cen, które w przypadku:
 - produktów przetworzonych (np. elektronika, wyroby przemysłu chemicznego, precyzyjnego, środki transportu i związane z przemysłem zbrojeniowym) – niemal nieustannie rosną (umożliwia to osiągnięcie wysokich dochodów z eksportu),
 - produktów nieprzetworzonych (surowce mineralne i płody rolne) – ceny są stosunkowo stałe, a nawet w pewnych okresach spadają,
 - w ten sposób kraje wysoko rozwinięte oszczędzają na zakupie surowców dalej przetwarzanych i sprzedawanych.

Wpływ wymiany międzynarodowej na rozwój społeczno-gospodarczy

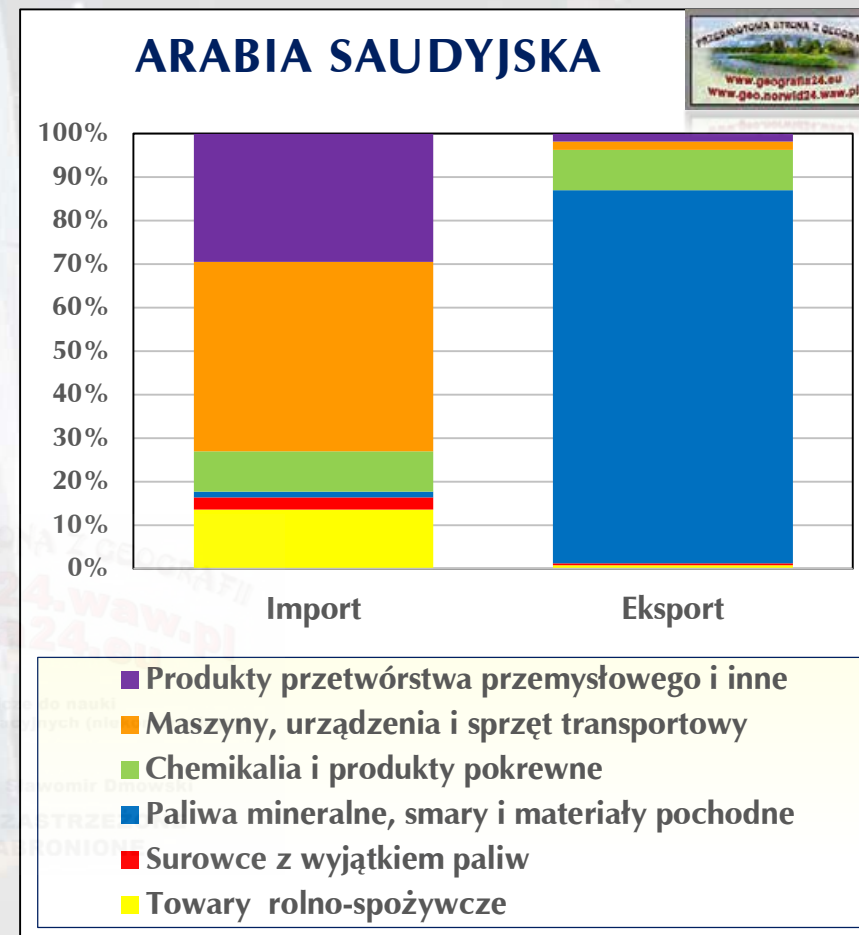
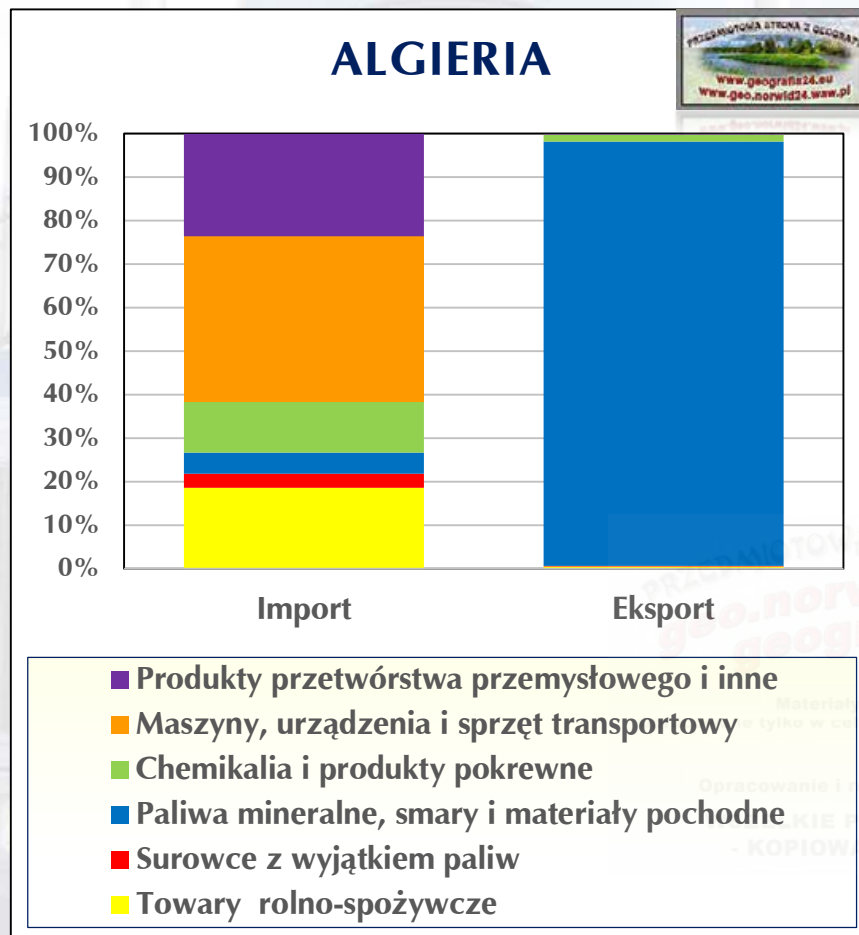
- W krajach słabo rozwiniętych oraz rozwijających się (z wyjątkiem m.in. Chin, Malezji i Singapuru i innych krajów należących do tzw. “azjatyckich tygrysów”), wymiana międzynarodowa w niewielkim stopniu wpływa na tworzenie PKB.
- Wynika to głównie z faktu, że te kraje nastawione są na sprzedaż stosunkowo tanich i nie dających wielkich zysków surowców mineralnych i płodów rolnych.
 - Produkty wysoko przetworzone, umożliwiające uzyskanie dużych zysków w tych krajach nie odgrywają większego znaczenia – co więcej kraje te muszą tego typu produkty importować.
- Wzrost zysków w tych krajach osiągany jest przez wzrost produkcji tych produktów.
 - To z kolei prowadzi do rabunkowej gospodarki rolnej w obrębie plantacji i surowcowej w obrębie kopalni oraz miejsc w których pozyskiwane są np. drzewa.

Struktura towarowa handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

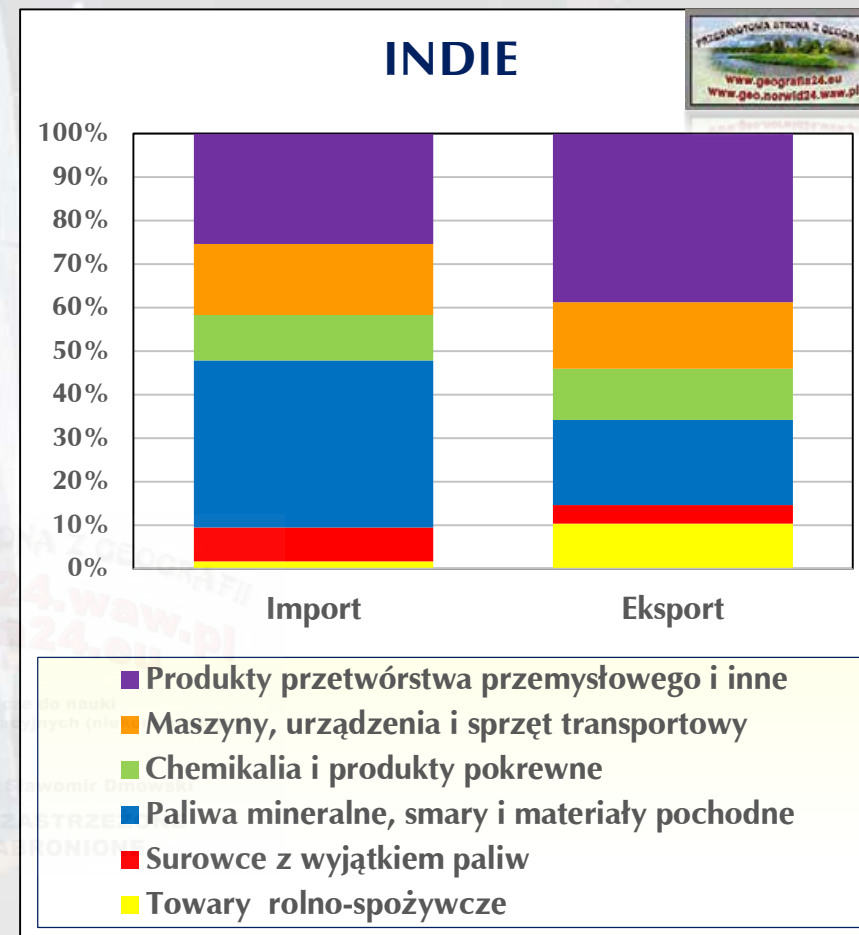
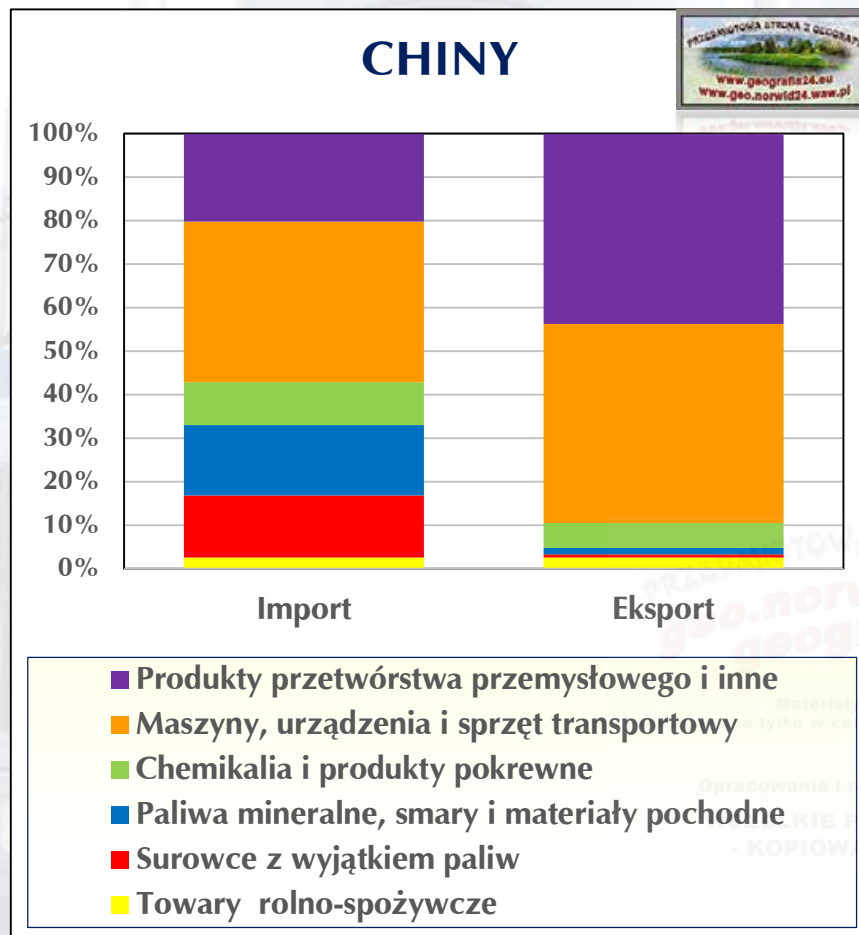
- Algieria i Arabia Saudyjska to przede wszystkim:

- eksporterzy paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych,
- importerzy produktów wysoko przetworzonych (maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz produktów przetwórstwa przemysłowego) oraz towarów rolno-spożywczych.

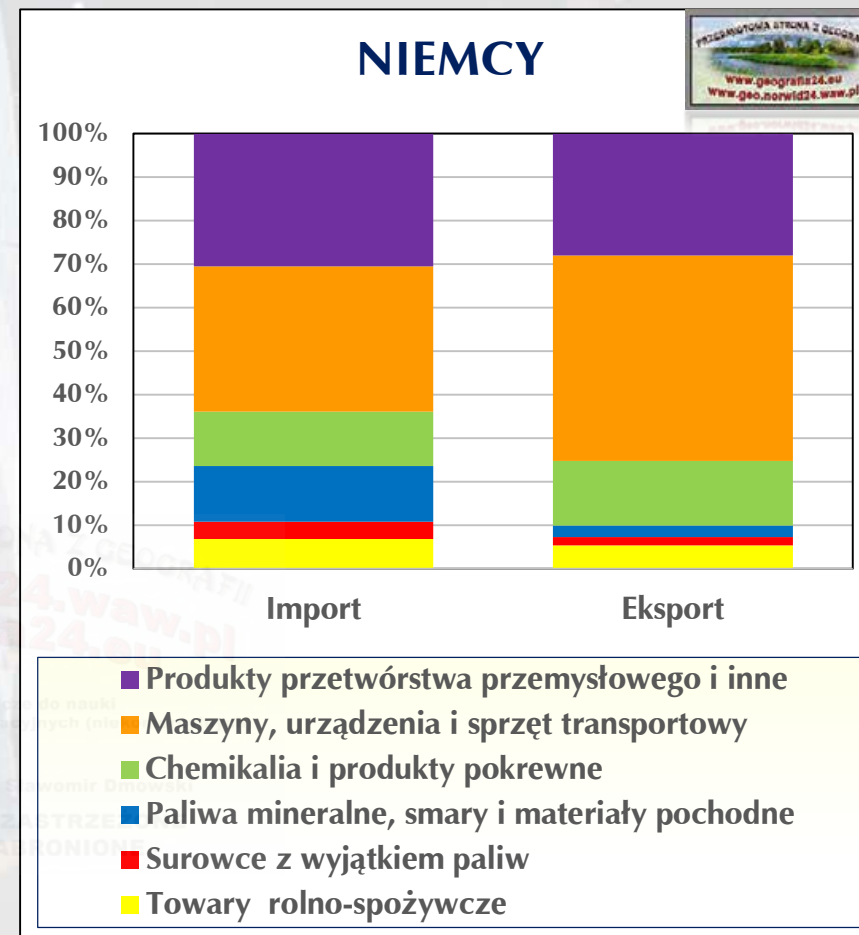
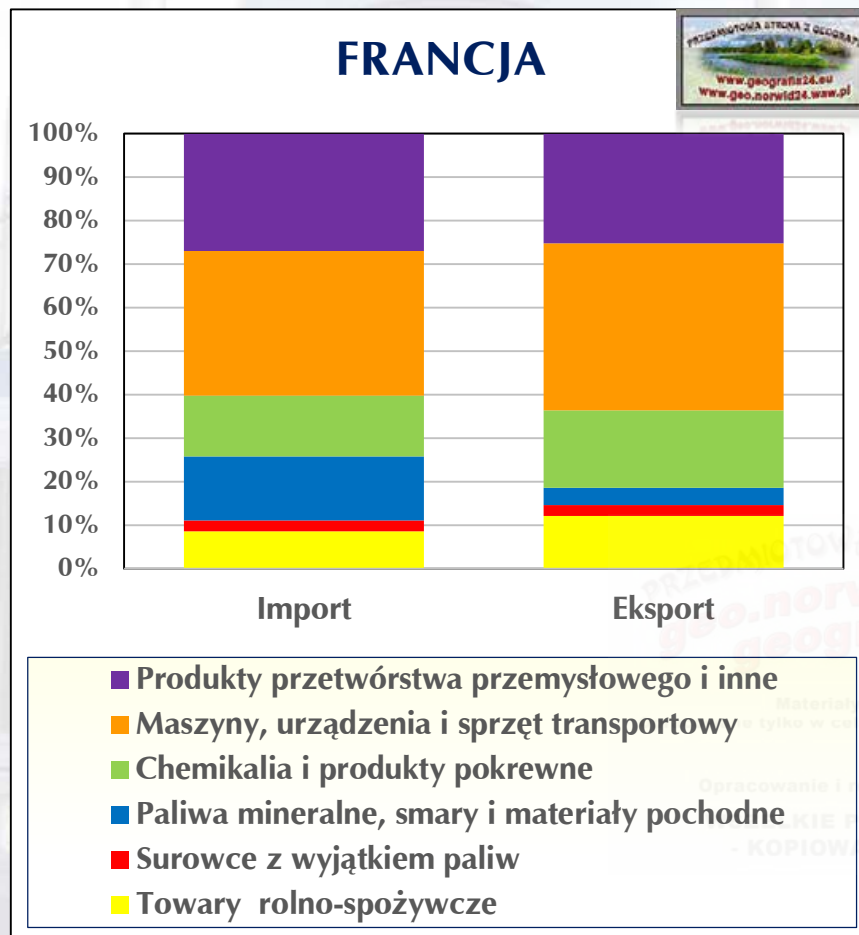
Struktura towarowa handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Chiny i Indie cechują się dość zróżnicowaną strukturą eksportu i importu w której:
 - w imporcie dominują: maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz produkty przemysłu przemysłowego, a także paliwa mineralne (szczególnie w przypadku Indii),
 - w eksporcie: produkty przetwórstwa przemysłowego oraz maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (szczególnie w przypadku Chin) oraz paliwa mineralne (Indie).

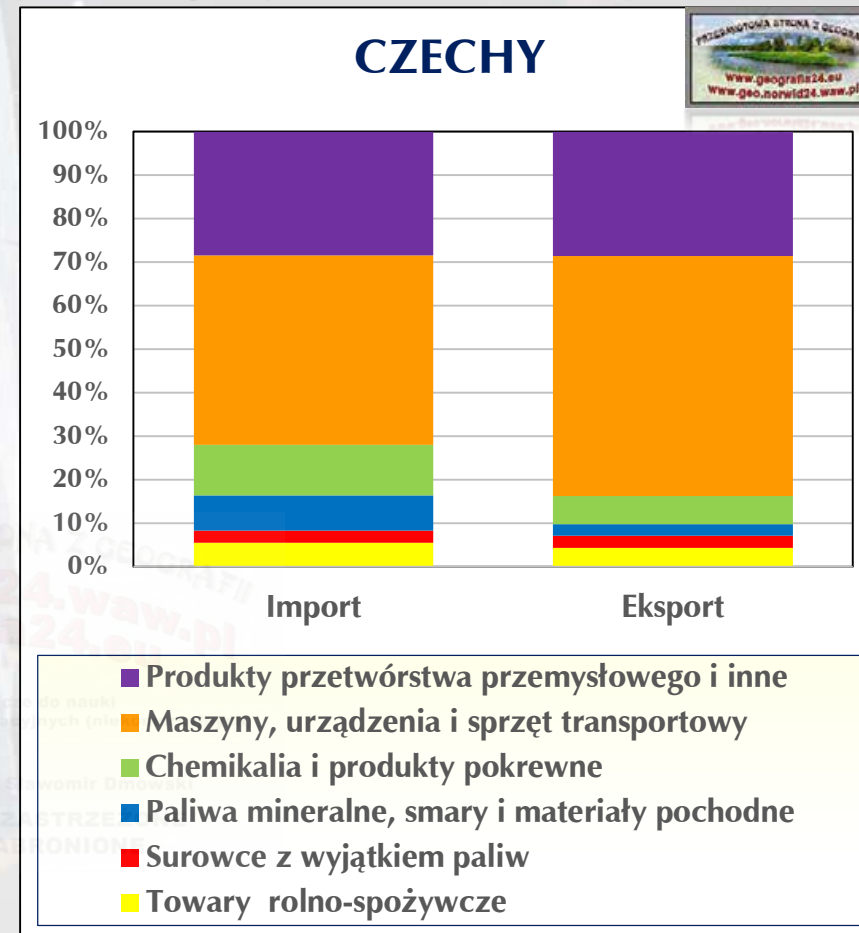
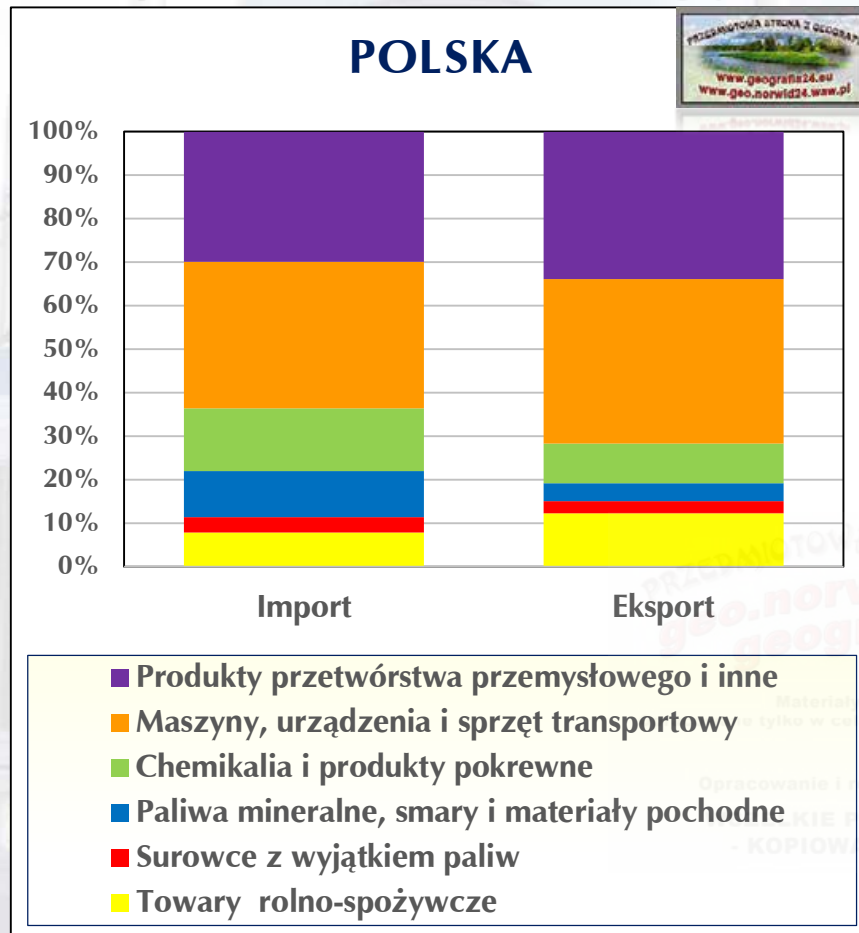
Struktura towarowa handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Francja i Niemcy cechują się też dość zróżnicowaną strukturą eksportu i importu:
 - zarówno w imporcie, jak i eksporcie dominują produkty wysoko przetworzone: maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz produkty przemysłu przemysłowego, a także chemikalia i produkty pokrewne;
 - dodatkowo w imporcie ważne są paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.

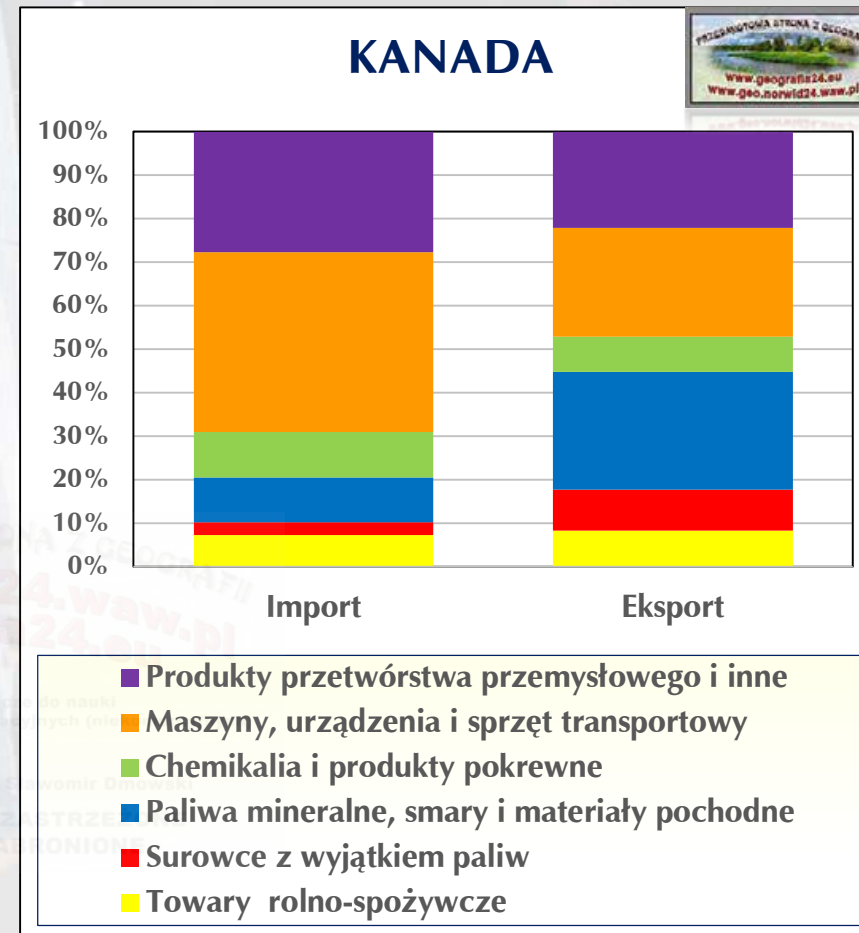
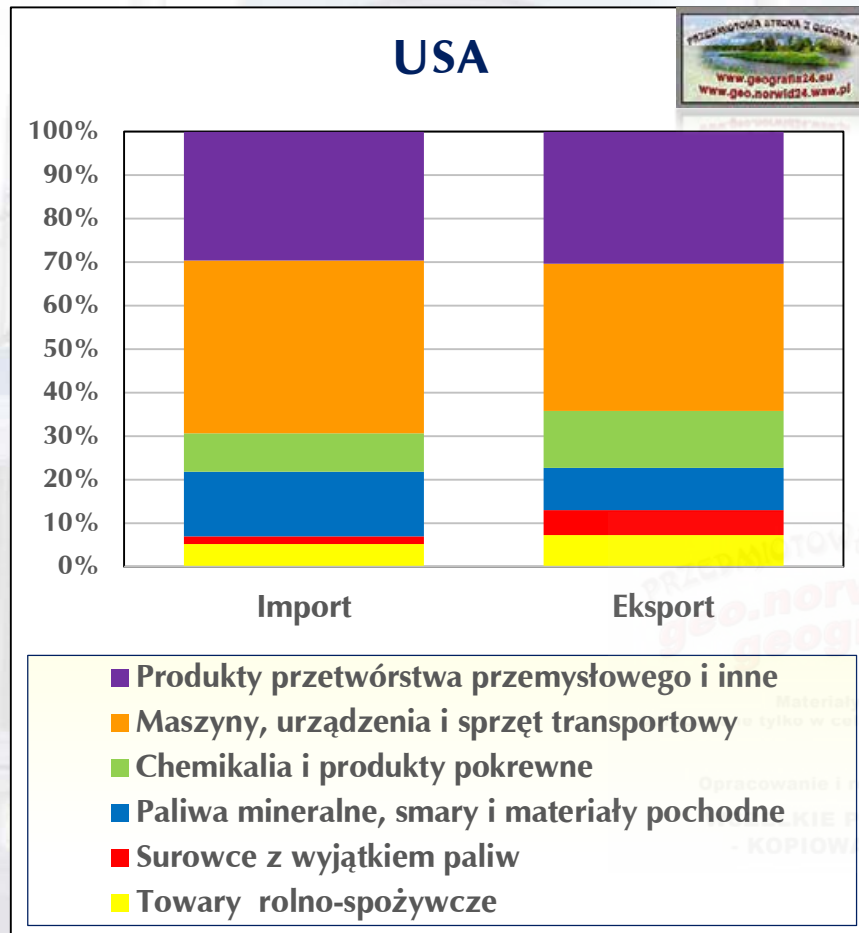
Struktura towarowa handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Polska i Czechy cechują się także dość zróżnicowaną strukturą eksportu i importu:
 - zarówno w imporcie, jak i eksporcie dominują produkty wysoko przetworzone: maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz produkty przemysłu przemysłowego;
 - dodatkowo w imporcie ważne są paliwa mineralne, smary i materiały pochodne,
 - w przypadku eksportu Polski istotną rolę odgrywają towary rolno-spożywcze.

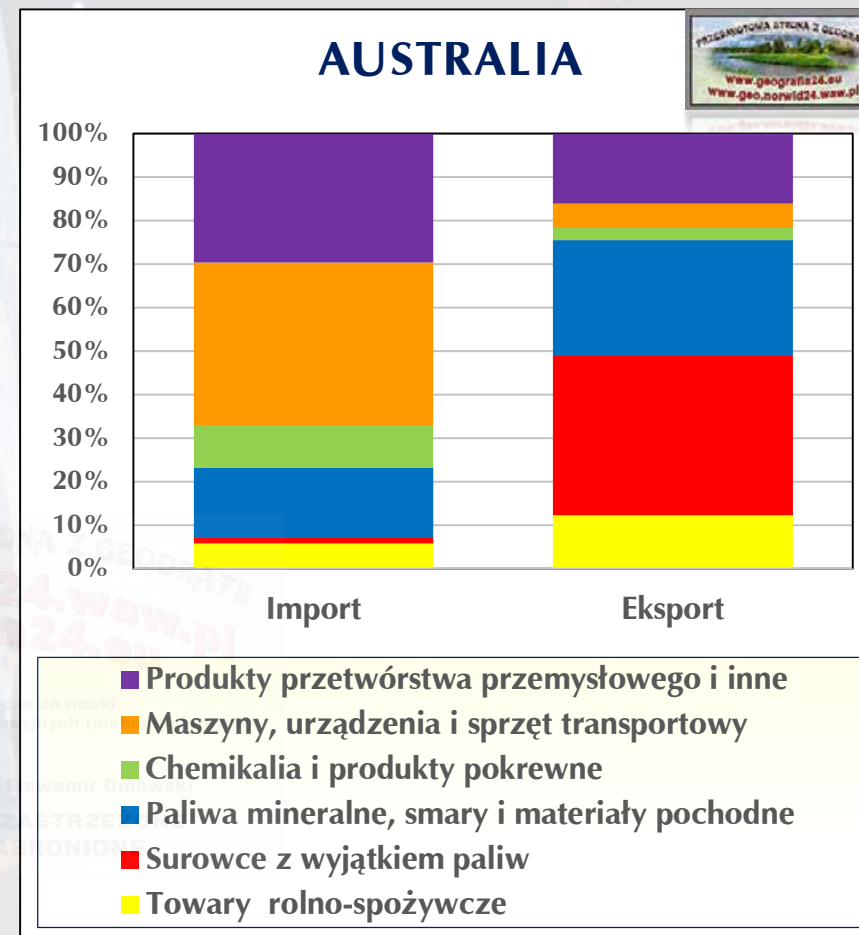
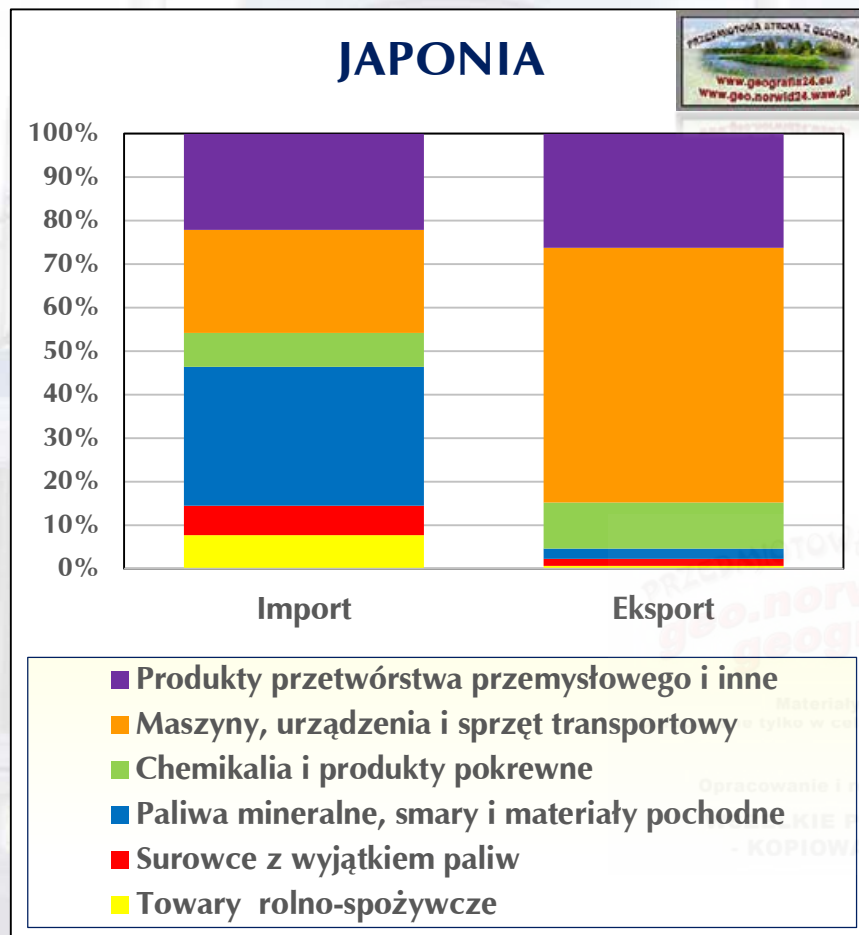
Struktura towarowa handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- USA i Kanada cechują się też dość zróżnicowaną strukturą eksportu i importu:
 - zarówno w imporcie, jak i eksporcie dominują produkty wysoko przetworzone: maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz produkty przemysłu przemysłowego;
 - dotychczas w imporcie USA ważne są paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (produkty te oraz inne surowce są eksportowane przez Kanadę, głównie do USA).

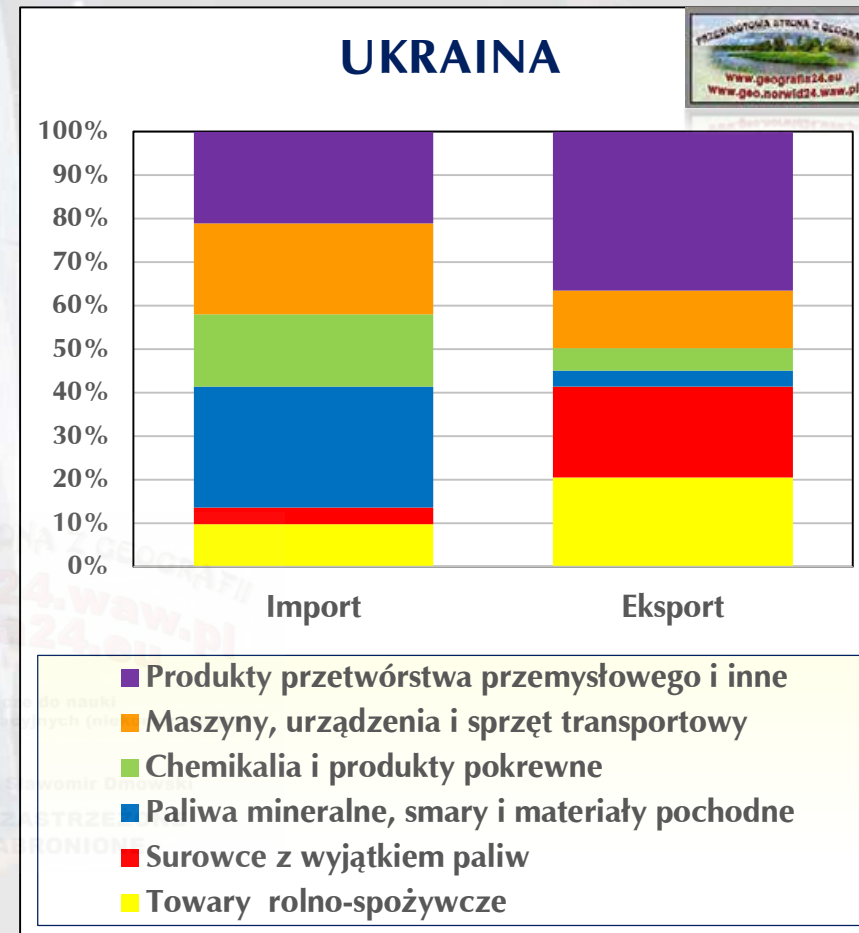
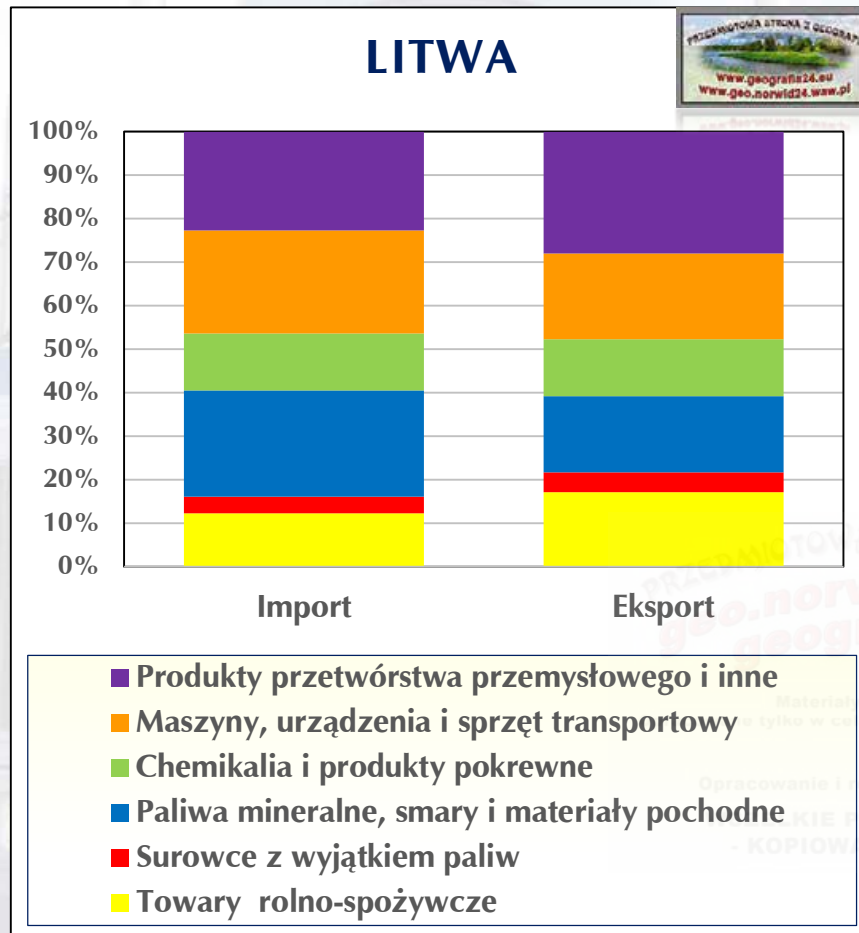
Struktura towarowa handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Japonia i Australia posiadają bardziej skomplikowaną strukturę eksportu i importu:
 - Japonia stawia przede wszystkim na eksport produktów wysoko przetworzonych (importuje najwięcej paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych),
 - Australia eksportuje surowce (paliwa mineralne, smary i materiały pochodne oraz inne surowce, np. rudy żelaza, uranu, niklu, cynku i ołowiu i węgiel kamienny).

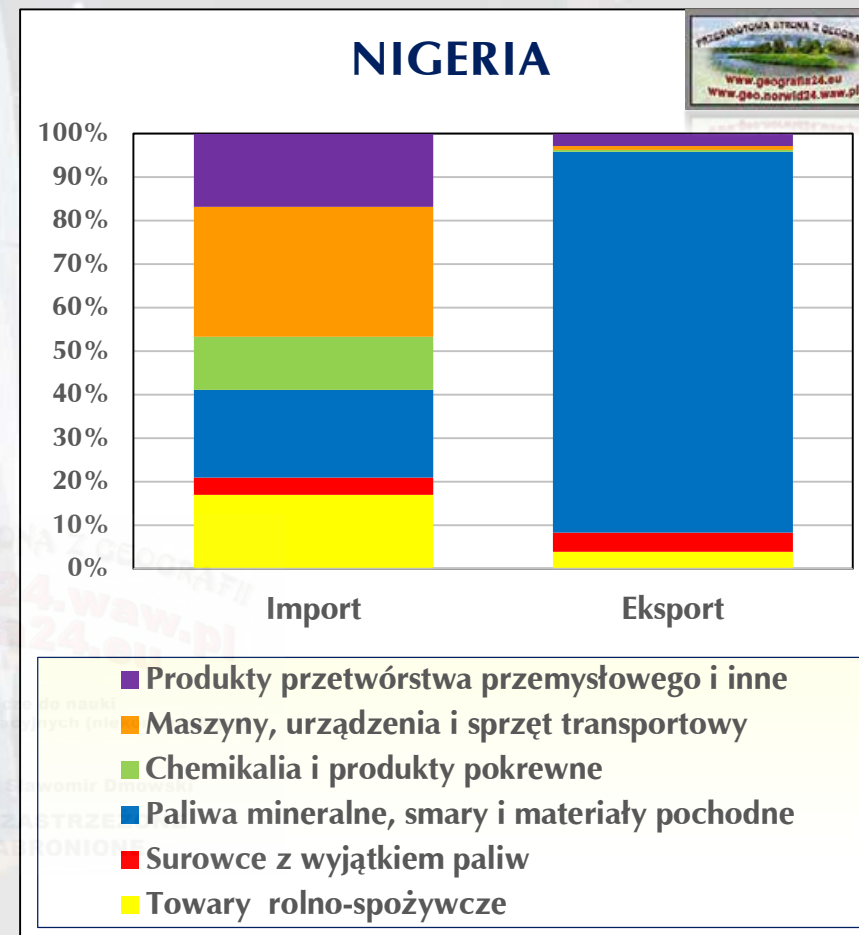
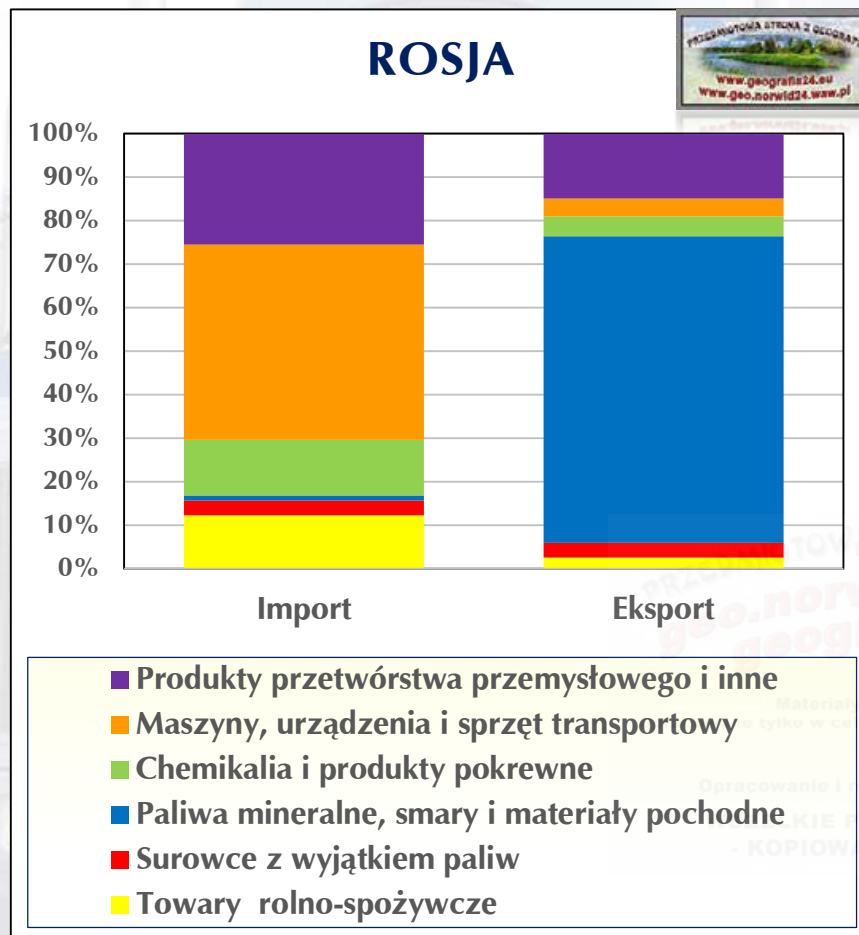
Struktura towarowa handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Litwa cechuje się stosunkowo wyrównanym udziałem wszystkich produktów w strukturze importu oraz eksportu (wyjątek stanowią surowce z wyjątkiem paliw).
- W przypadku Ukrainy struktura importu jest podobna do występującej na Litwie.
 - W eksporcie wyraźniej jednak dominują produkty przetwórstwa przemysłowego oraz znacznie bardziej surowce z wyjątkiem paliw.

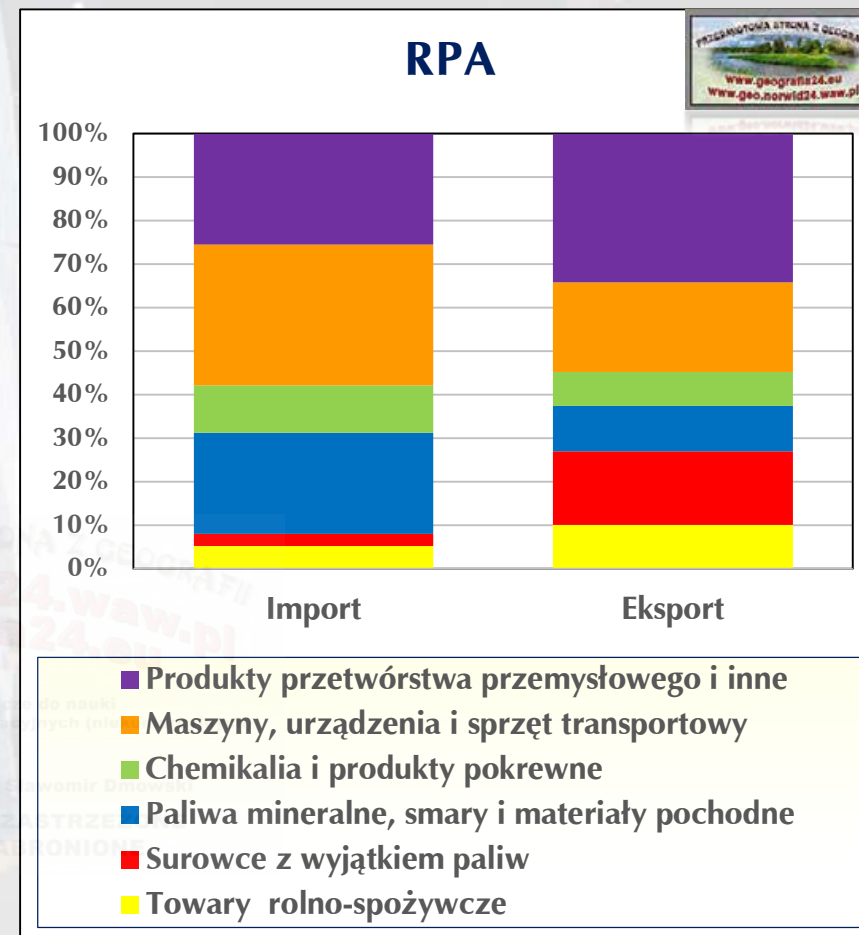
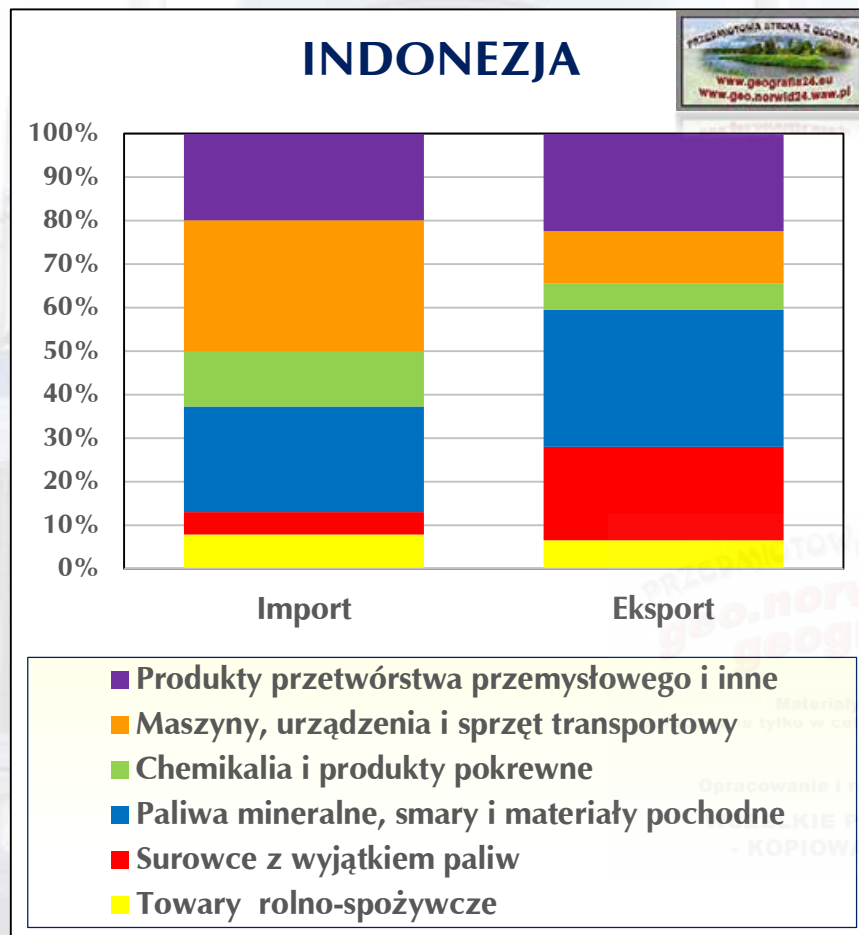
Struktura towarowa handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Rosja i Nigeria ze względu na posiadanie znacznych złóż surowców energetycznych cechują się strukturą eksportu i importu w której stanowią one ważny udział w eksporcie (Rosja eksportuje ropę naftową i gaz ziemny, zaś Nigeria głównie ropę naftową).
- Struktura importu obu krajów jest już bardziej zróżnicowana.

Struktura towarowa handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- W strukturze eksportu RPA duże znaczenie mają: produkty przetwórstwa przemysłowego oraz maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy, a także surowce z wyjątkiem paliw;
 - w przypadku Indonezji dodatkowo znaczną rolę odgrywają paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.

Czynniki mające wpływ na obecne kierunki przepływu handlu

- Na handel międzynarodowy wpływ wywiera szereg czynników, m. in.:
 - występowanie surowców mineralnych (są one eksportowane),
 - poziom rozwoju gospodarczego (na świecie jest dominacja krajów wysoko rozwiniętych),
 - położenie geograficzne (największa wymiana jest z reguły prowadzona pomiędzy sąsiadami, o ile nie są w konflikcie),
 - uwarunkowania historyczne (np. kolonializm, rozpad bloku wschodniego),
 - uwarunkowania społeczne (bliskość kulturowa, językowa i religijna).

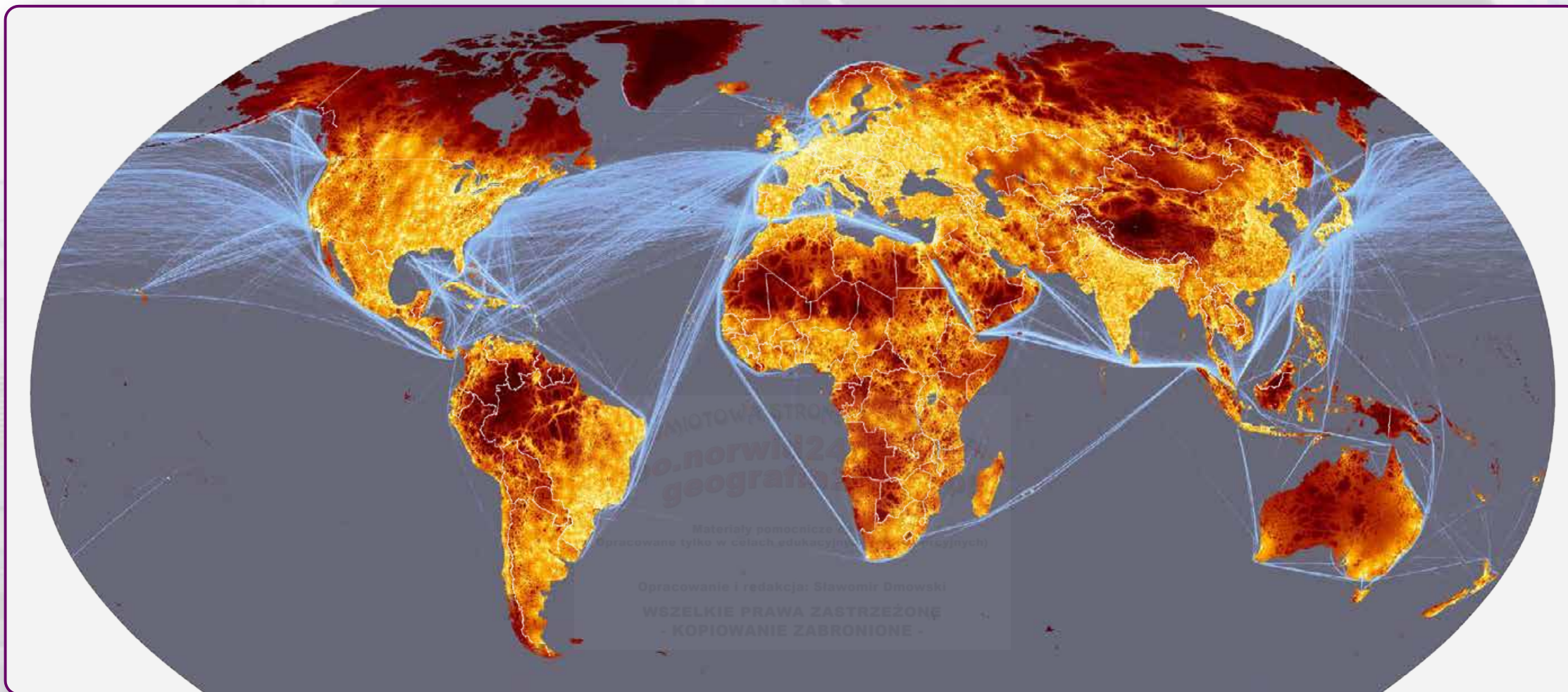
Kierunki przepływu handlu

- **Główne geograficzne kierunki handlu międzynarodowego zostały ukształtowane w XIX wieku, głównie pod wpływem pierwszej, a następnie drugiej rewolucji przemysłowej, które następnie ulegały pewnym modyfikacjom:**
 - **regiony rolnicze i słabiej rozwinięte ze względu na zapotrzebowanie na artykuły przemysłowe były i są z reguły dalej ich importerami (głównie z państw wysoko rozwiniętych);**
 - **w krajach objętych rewolucjami przemysłowymi szybko wzrastało zapotrzebowanie na surowce, potrzebne do produkcji artykułów przemysłowych,**
 - **surowce były i są dowożone z Azji (obecnie największym eksporterem jest Rosja), Ameryki Południowej i Afryki do Europy, Ameryki Północnej (głównie do USA) oraz od kilkadziesiąt lat do Japonii i Korei Południowej,**
 - **w ciągu ostatnich kilkunastu lat kraje zaliczane do tzw. tygrysów azjatyckich, a w szczególności Chiny, stały się dużymi importerami wielu surowców (wcześniej np. Chiny były z reguły eksporterami tych surowców),**
 - **produkty wytwarzane przez te kraje są głównie eksportowane do krajów UE, Stanów Zjednoczonych oraz pozostałych wysoko rozwiniętych krajów świata,**
 - **polityka ekonomiczna Chin i innych krajów regionu Azji Południowo-Wschodniej doprowadziła do spadku udziału krajów wysoko rozwiniętych w globalnych obrotach handlowych (szczególnie w odniesieniu do Stanów Zjednoczonych).**

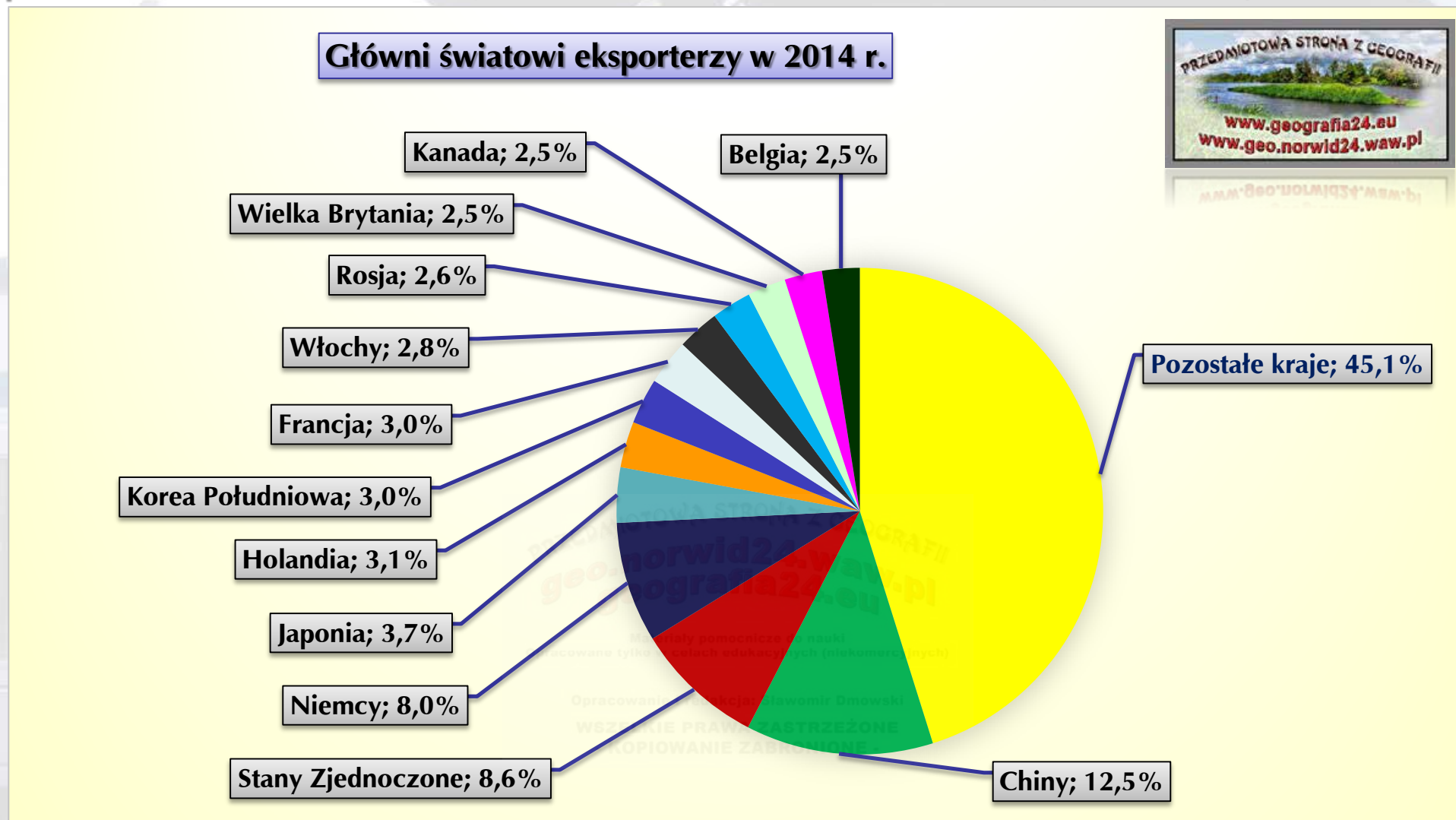
Kierunki przepływu handlu

- W głównych geograficznych kierunkach handlu międzynarodowego dominują obecnie przede wszystkim kraje wysoko rozwinięte, które prowadzą głównie wymianę między sobą,
 - tak jest m.in. w obrębie Unii Europejskiej oraz Ameryki Północnej;
 - ważna jest także pozycja Chin oraz coraz większa Indii.

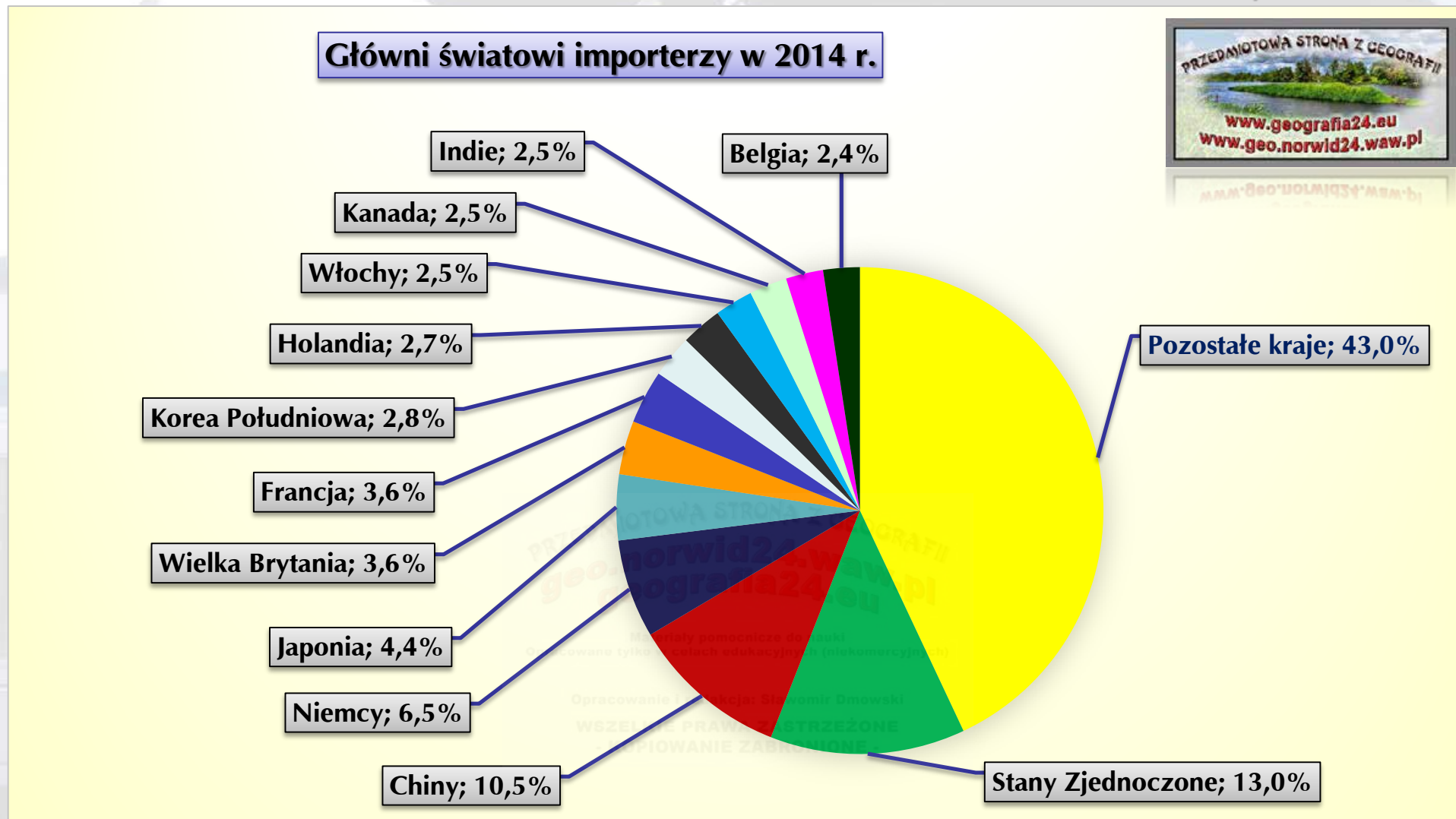
Główni eksporterzy na świecie w 2014 roku

- W 2014 roku na świecie głównymi eksporterami były: **Chiny** (wzrost udziału z 3,9% w 2000 r. do 12,5% w 2014 roku), **Stany Zjednoczone** (ich udział zmalał z 12,3% w 2000 r. do 8,6% w 2014 r.), **kraje Unii Europejskiej**, **Japonia** (spadek z 7,5% w 2000 r. do 3,7% w 2014 r.) i **Korea Południowa**, a także **Rosja** i **Kanada**.

Główni importerzy na świecie w 2014 roku

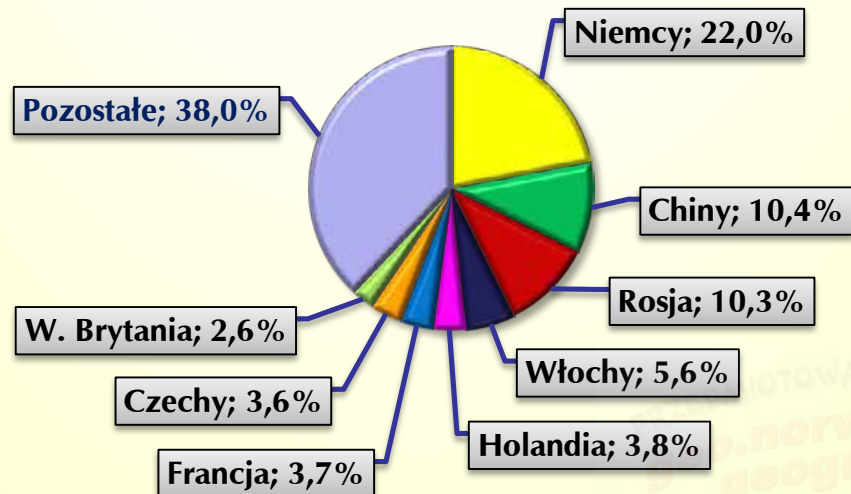
- W 2014 roku na świecie głównymi importerami były: **Stany Zjednoczone** (udział zmalał z 19,3% w 2000 r. do 13,0% w 2014 r.), **Chiny** (wzrost z 3,5% w 2000 r. do 10,5% w 2014 r.), **kraje Unii Europejskiej**, **Japonia** (spadek z 5,8% w 2000 r. do 4,4% w 2014 r.) i **Korea Południowa**, a także **Kanada**, **Indie**, **Meksyk** i **Rosja**.

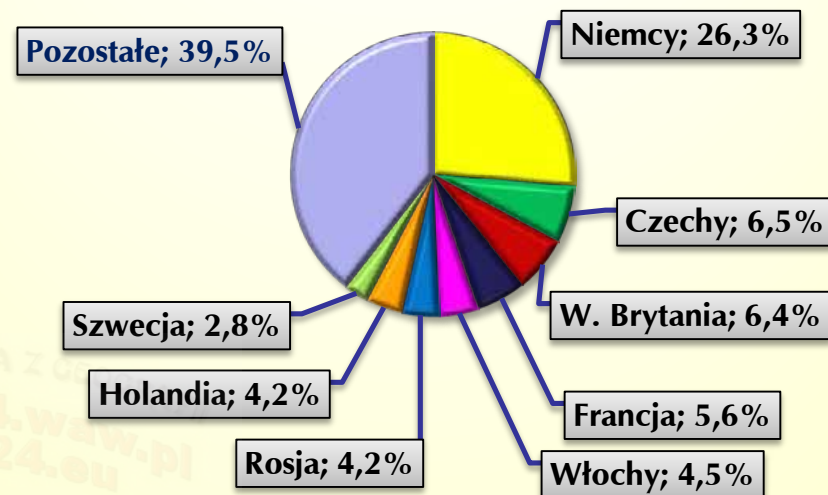
Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Najważniejszymi partnerami handlowymi **Polski** w 2014 roku:
 - w imporcie: Niemcy, Chiny i Rosja;
 - w eksporcie: Niemcy, Czechy, Wielka Brytania i Francja.

Udział w imporcie partnerów handlowych Polski

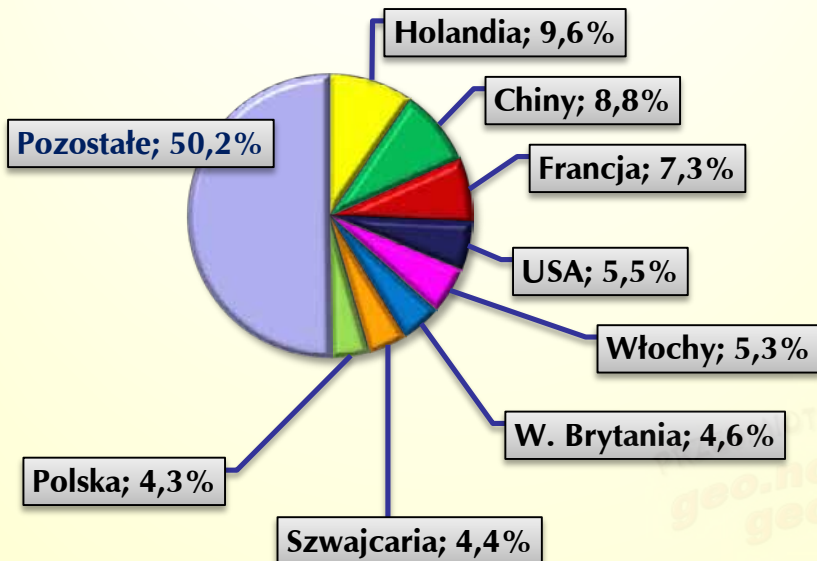
Udział w eksporcie partnerów handlowych Polski

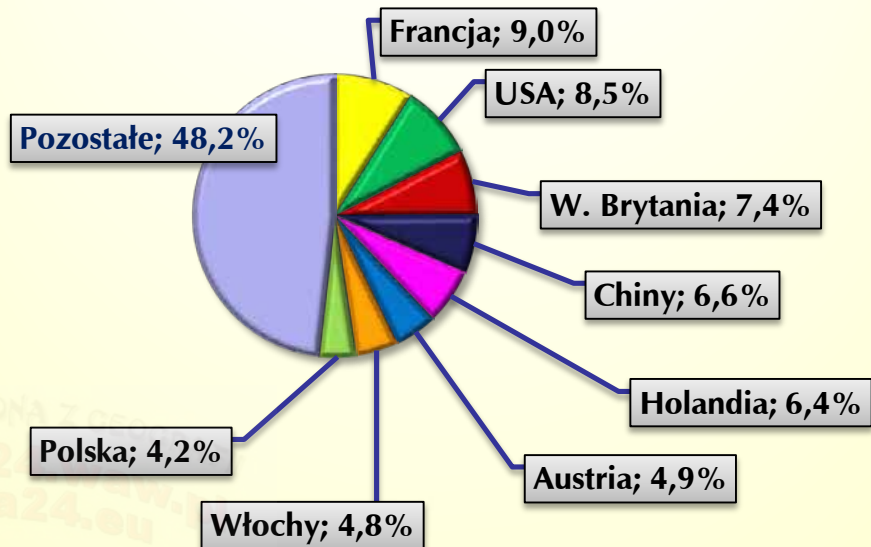
Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Najważniejszymi partnerami handlowymi **Niemiec** w 2014 roku:
 - w imporcie: Holandia, Chiny i Francja;
 - w eksporcie: Francja, USA, Wielka Brytania, Chiny i Holandia.

Udział w imporcie partnerów handlowych Niemiec

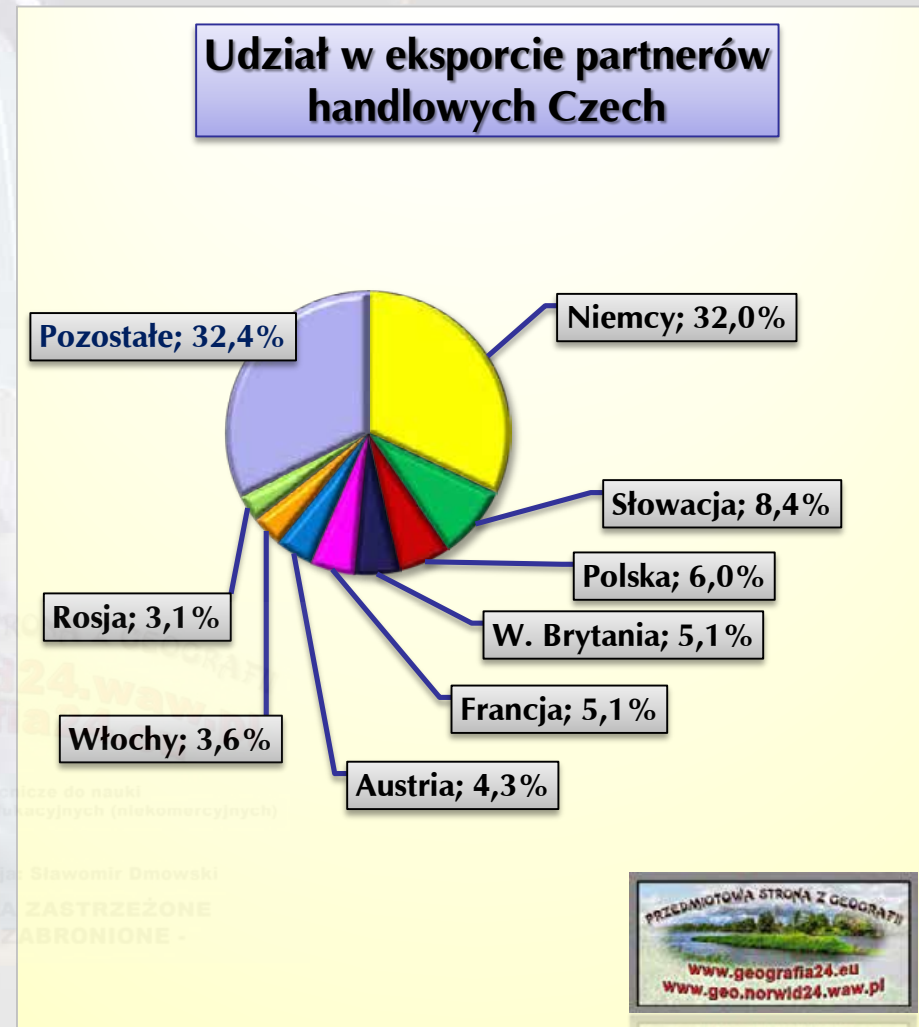
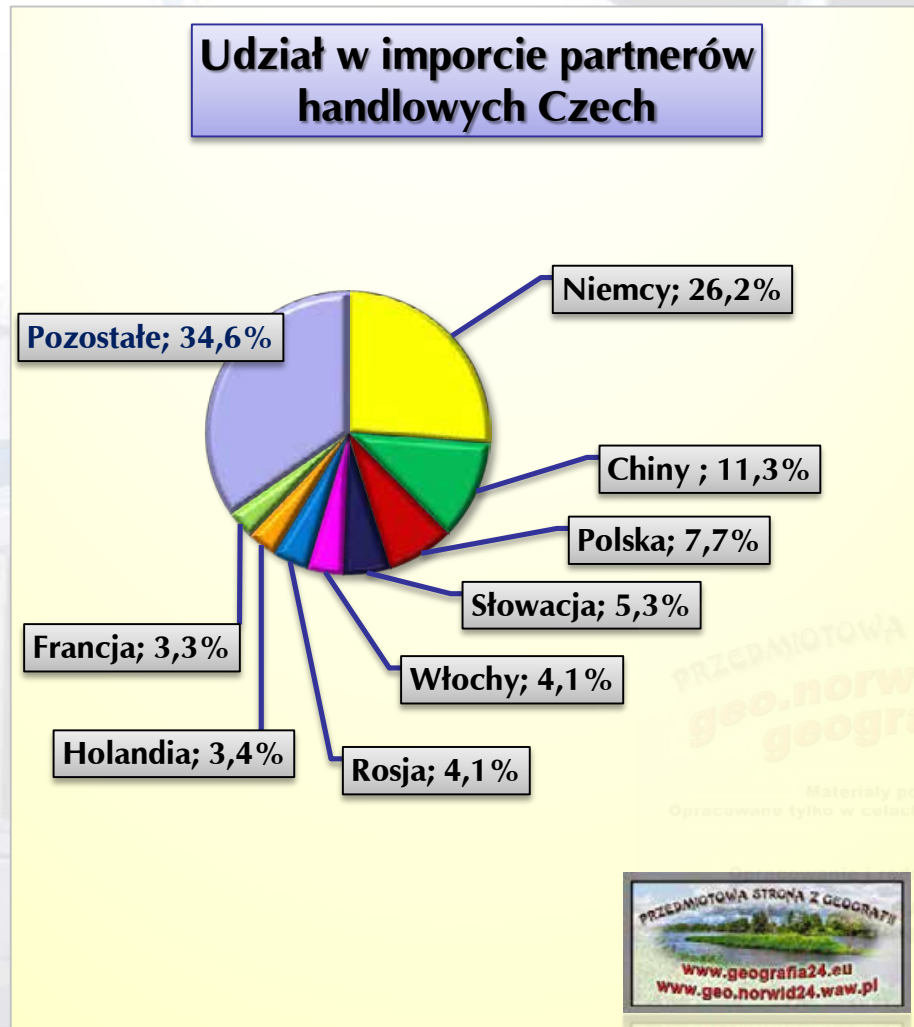

Udział w eksporcie partnerów handlowych Niemiec

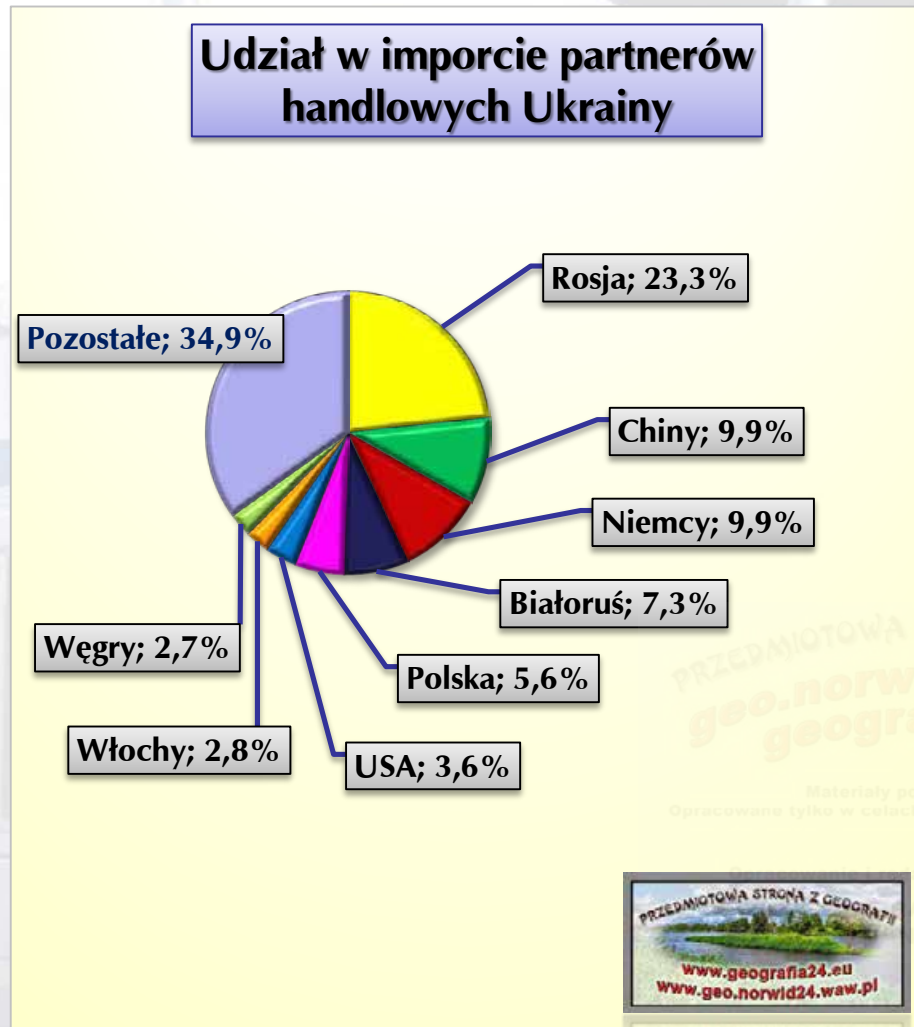
Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Najważniejszymi partnerami handlowymi **Czech** w 2014 roku:
 - w imporcie: Niemcy, Chiny, Polska i Słowacja;
 - w eksporcie: Niemcy, Słowacja i Polska.

Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

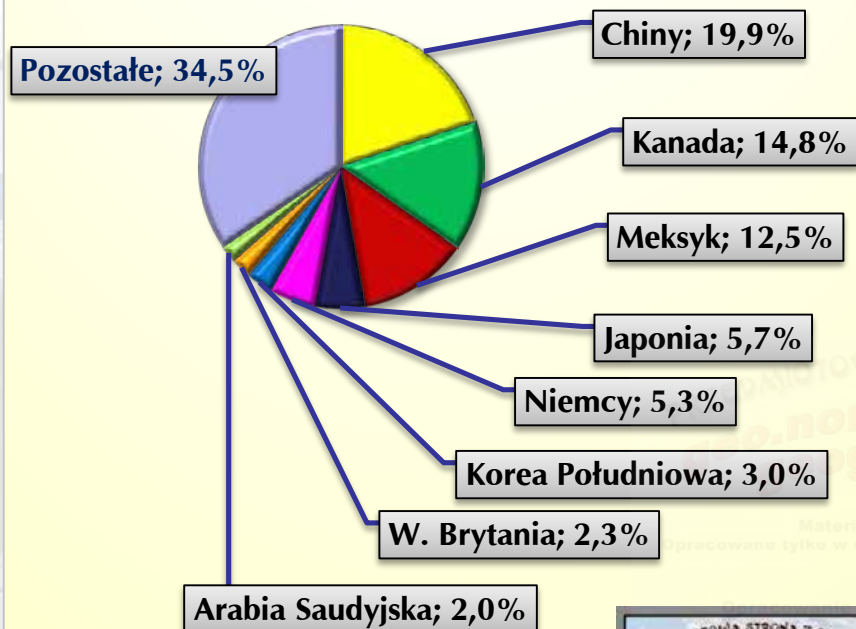
- Najważniejszymi partnerami handlowymi **Ukrainy** w 2014 roku:
 - w imporcie: Rosja, Chiny, Niemcy i Białoruś;
 - w eksporcie: Rosja, Turcja, Egipt i Chiny.

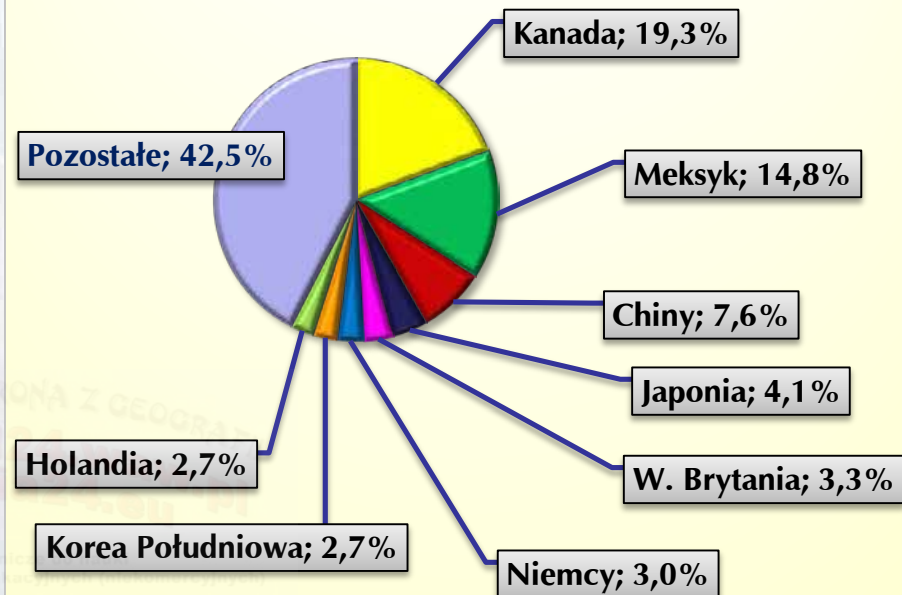
Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Najważniejszymi partnerami handlowymi **USA** w 2014 roku:
 - w imporcie: Chiny, Kanada i Meksyk;
 - w eksporcie: Kanada, Meksyk i Chiny.

Udział w imporcie partnerów handlowych USA

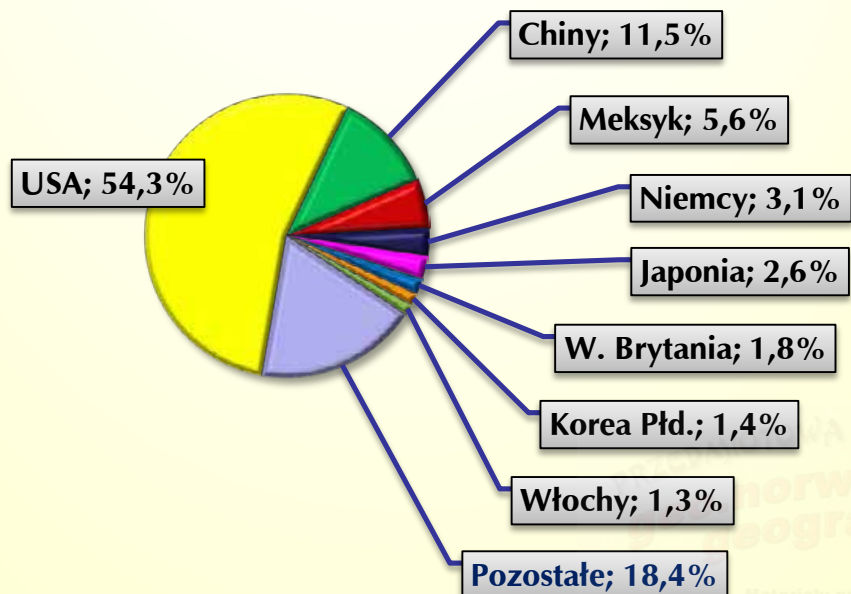
Udział w eksporcie partnerów handlowych USA

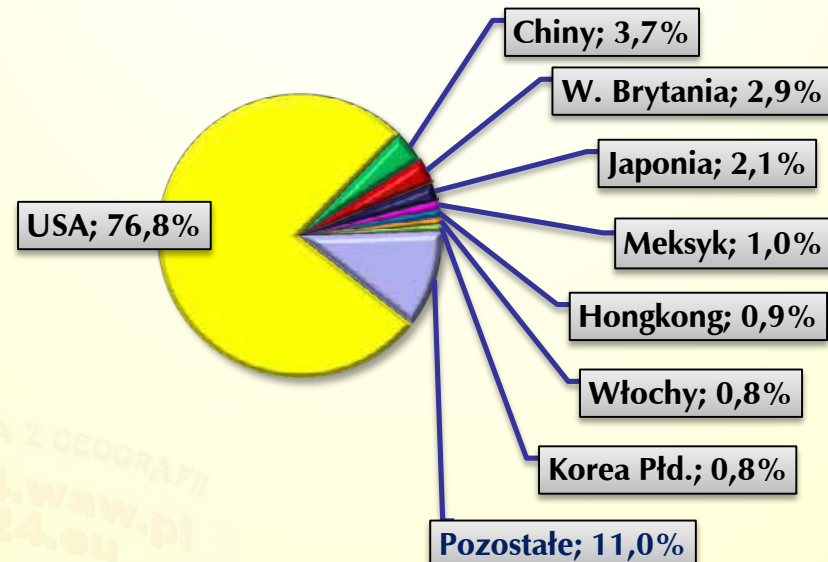
Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Najważniejszymi partnerami handlowymi **Kanady** w 2014 roku:
 - w imporcie: USA, Chiny i Meksyk;
 - w eksporcie: USA i Chiny.

Udział w imporcie partnerów handlowych Kanady

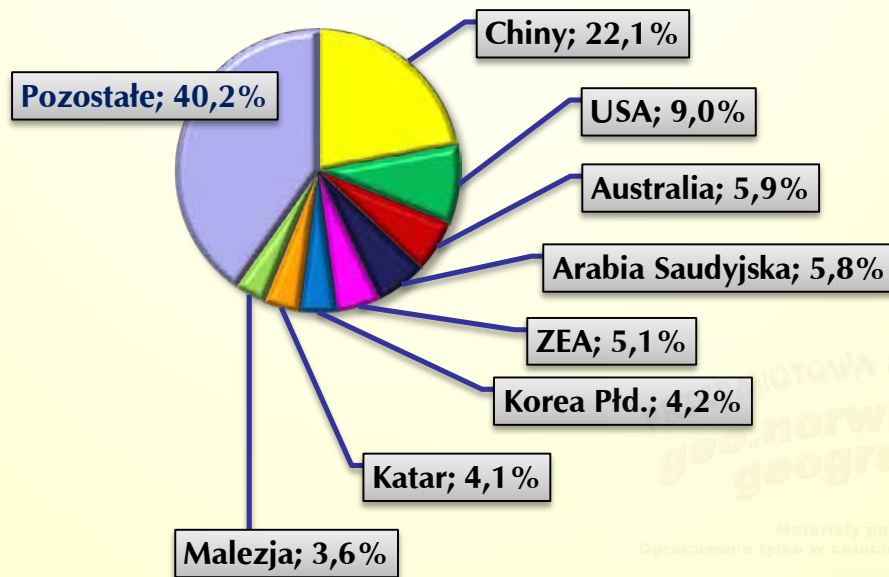
Udział w eksporcie partnerów handlowych Kanady

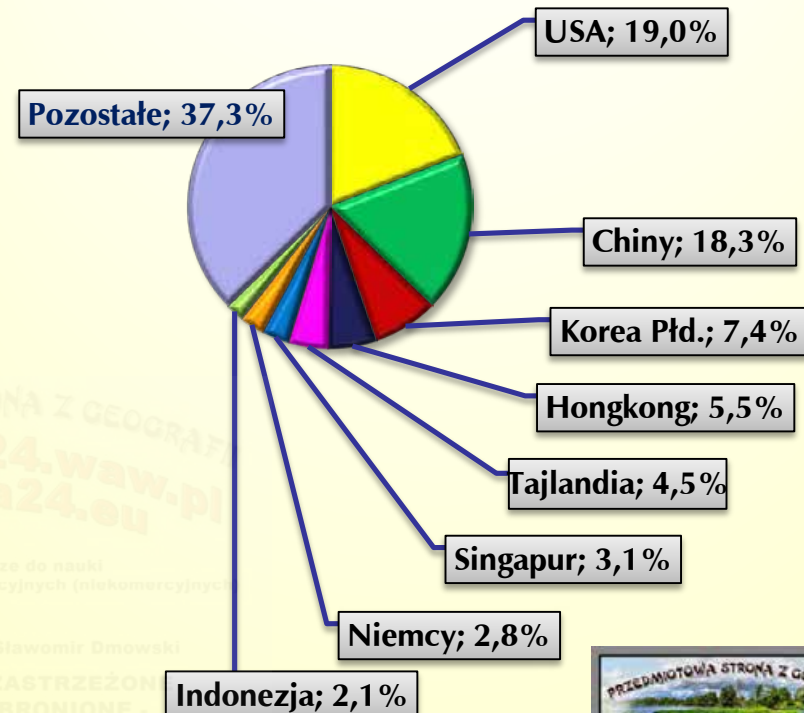
Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Najważniejszymi partnerami handlowymi **Japonii** w 2014 roku:
 - w imporcie: Chiny, USA, Australia, Arabia Saudyjska i ZEA;
 - w eksporcie: USA, Chiny, Korea Płd. i Hongkong.

Udział w imporcie partnerów handlowych Japonii

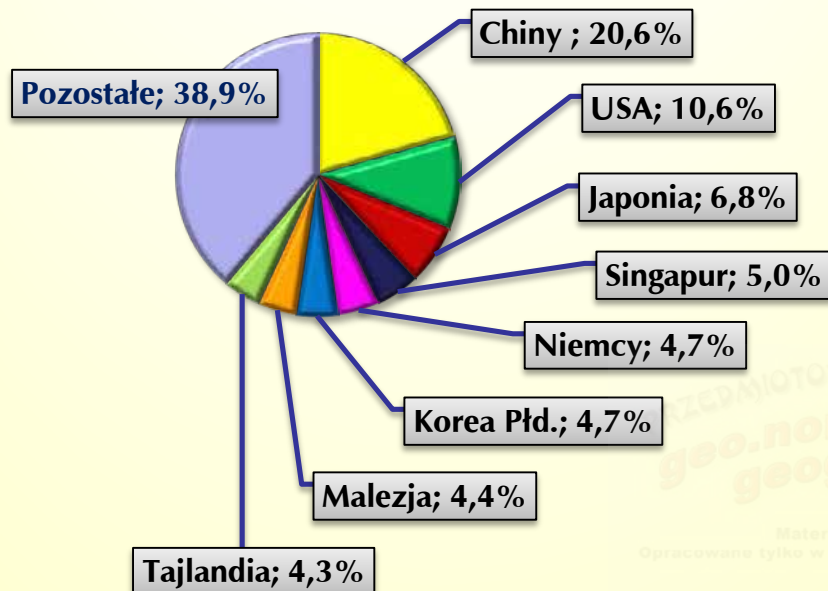
Udział w eksporcie partnerów handlowych Japonii

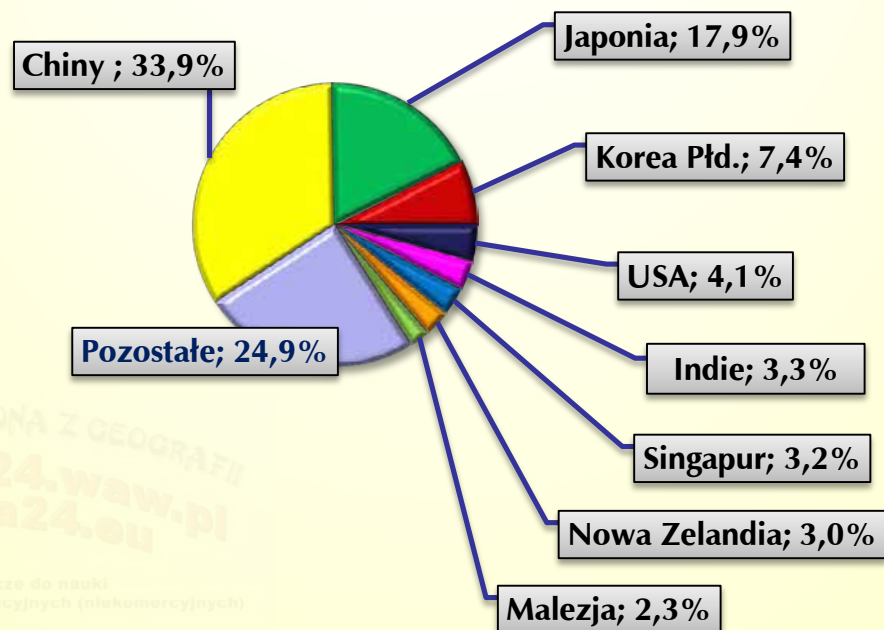
Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Najważniejszymi partnerami handlowymi **Australii** w 2014 roku:
 - w imporcie: Chiny, USA i Japonia;
 - w eksporcie: Chiny, Japonia i Korea Płd.

Udział w imporcie partnerów handlowych Australii

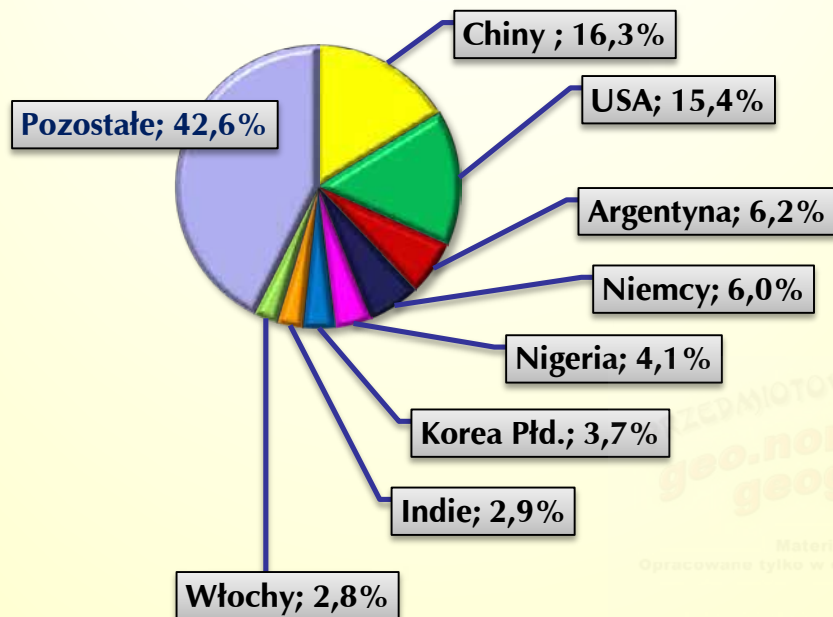
Udział w eksporcie partnerów handlowych Australii

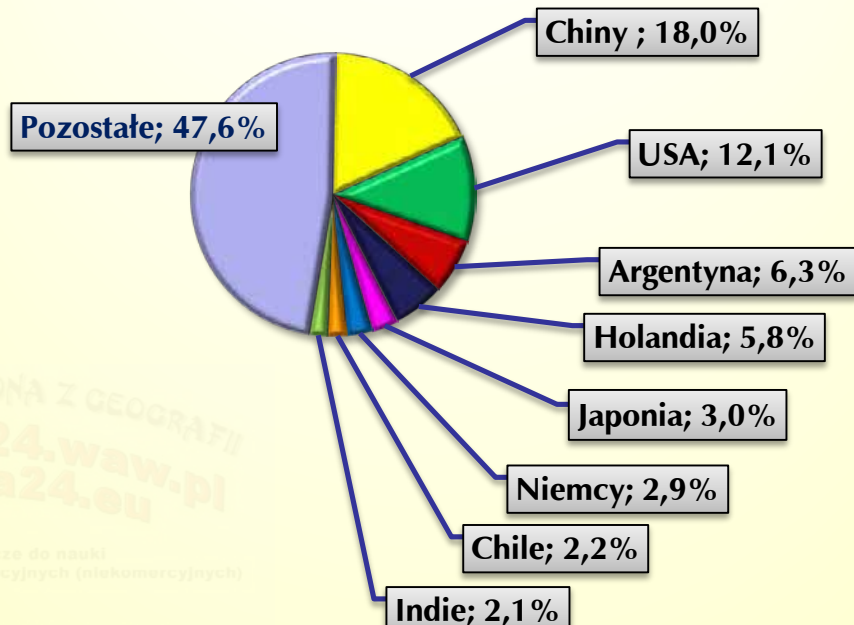
Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Najważniejszymi partnerami handlowymi **Brazylia** w 2014 roku:
 - w imporcie: Chiny, USA, Argentyna i Niemcy;
 - w eksporcie: Chiny, USA, Argentyna i Holandia.

Udział w imporcie partnerów handlowych Brazylii

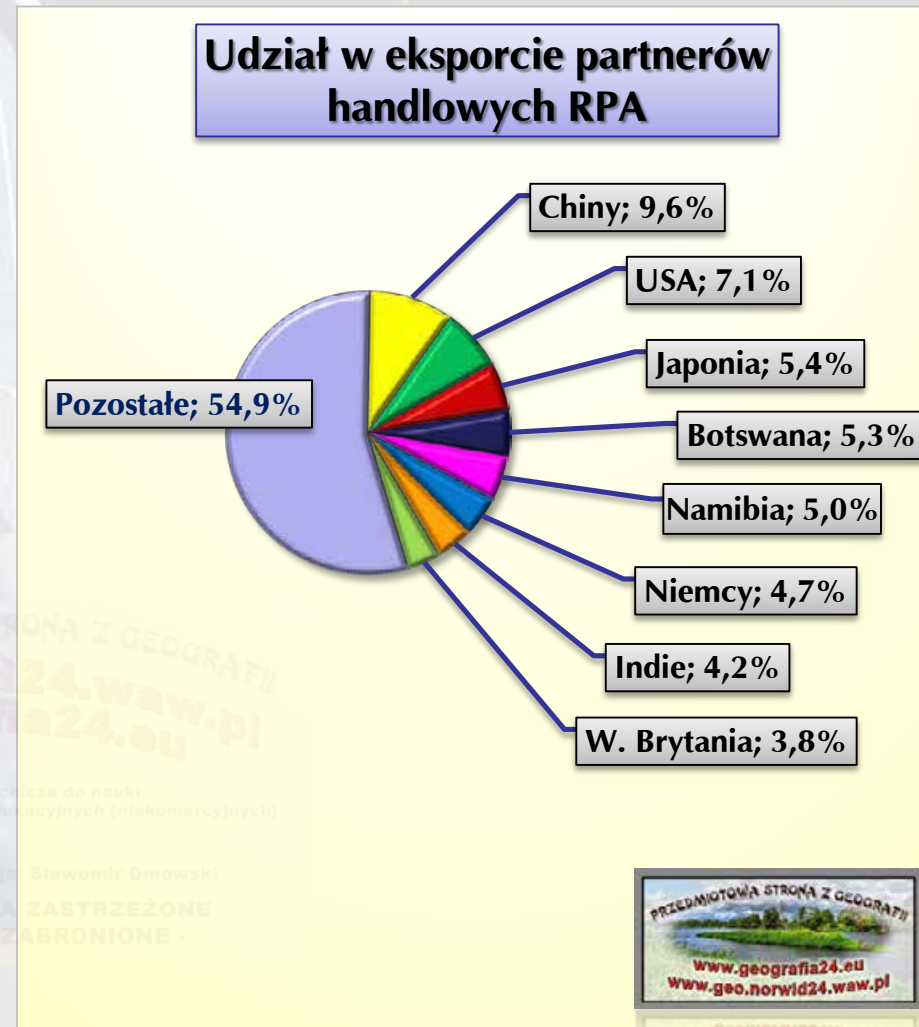
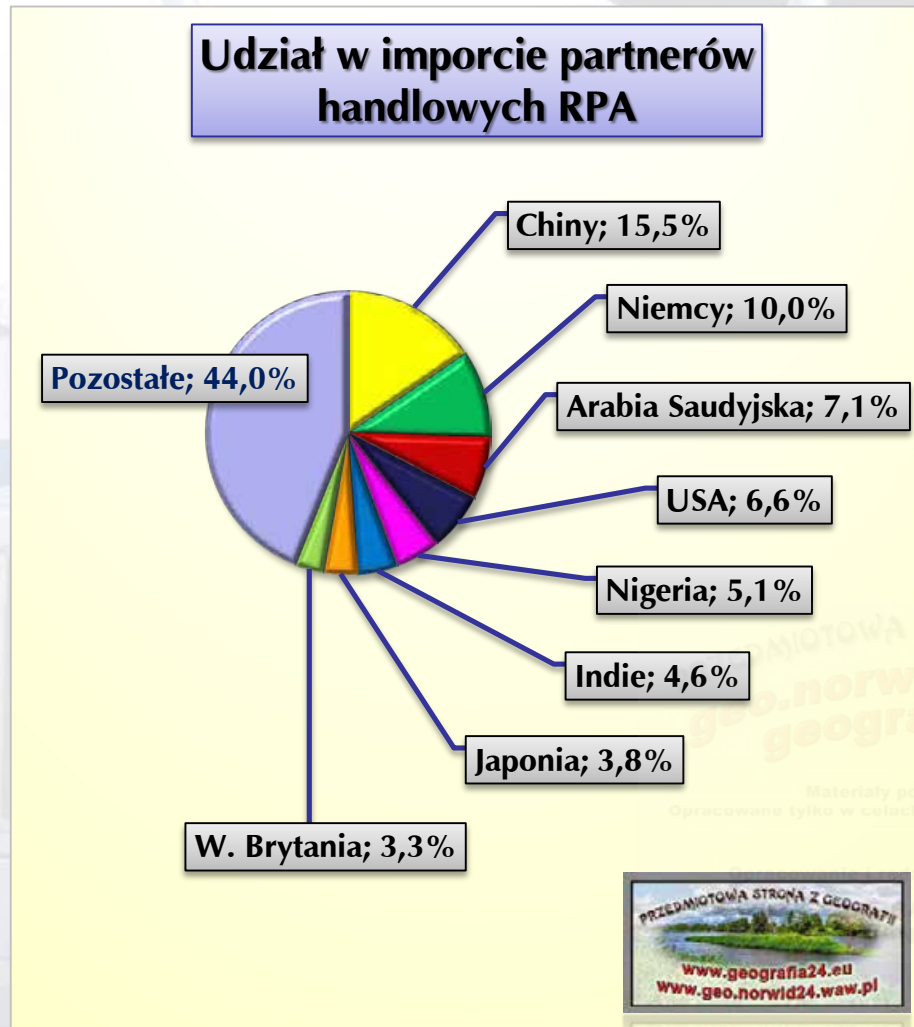

Udział w eksporcie partnerów handlowych Brazylii

Struktura geograficzna handlu zagranicznego wybranych państw w 2014 r.

- Najważniejszymi partnerami handlowymi **RPA** w 2014 roku:
 - w imporcie: Chiny, Niemcy, Arabia Saudyjska, USA i Nigeria;
 - w eksporcie: Chiny, USA, Japonia, Botswana i Namibia.

Czynniki hamujące wymianę handlową

- Na rozwój handlu międzynarodowego hamująco wpływają różnego typu:
 - **zabiegi protekcyjnistyczne:**
 - embarga,
 - cła,
 - ograniczenia ilościowe,
 - drobiazgowo kontrole celne,
 - specyficzne wymogi jakościowe (często nie realne do spełnienia),
 - Są one wprowadzane w celu ochrony krajowego rynku przed często tańszymi towarami z zagranicy (ogranicza to import i często pobudza eksport).
 - Niekorzystnie na stosunki handlowe wpływa ponadto inne czynniki i działania protekcyjnistyczne:
 - manipulowanie kursem walutowym,
 - wszelkiego rodzaju subsydia (dotacje), premie i ulgi podatkowe oferowane eksporterowi przez rządy różnych państw.
 - Tego typu praktyki sprawiają, że pewne produkty mogą być oferowane w cenach dumpingowych (niższych od kosztów wytworzenia).

Dumping

- Strategię **dumpingu**, świadomego obniżania cen stosują czasem korporacje międzynarodowe, które posiadają duże zasoby finansowe.
 - Po opanowaniu rynku producent “winduje” ceny, nierzadko do poziomu wyższego niż pierwotnie (“odbija” sobie wcześniejsze straty i szybko zyskuje).
- Dumping często dotyczy eksportu, szczególnie sytuacji w których to ceny towarów sprzedawanych za granic są znacznie niższe od cen tych towarów w kraju.
- Praktyki dumpingowe są prawnie zabronione w większości krajach (np. w UE i USA).
 - Ich stosowanie spotyka się z reguły ze stanowczą reakcją innych państw.
 - W skrajnej sytuacji prowadzi to do tzw. wojny handlowej.

KONIEC

Materiały pomocnicze do nauki
Opracowane w celach edukacyjnych (niekomercyjnych)

Opracowanie i redakcja: *Sławomir Dmowski*
Kontakt: kontakt@norwid24.waw.pl

Opracowane tylko w celach edukacyjnych (niekomercyjnych)

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE
- KOPIOWANIE ZABRONIONE -